

U J K O R

ORSZÁGOS PINCZÉRLAP.

A LÉTESÍTENDŐ „ORSZÁGOS PINCZÉR-EGYESÜLET” KÖZPONTI ÉS ÖSSZES MOZGALMI BIZOTTSÁGAI ÉS ASZTALTÁRSÁGAI, — A LONDONI MAGYAR PINCZÉR KOR, — A SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCZÉREK ÉS KÁVÉSÉGEDEK ORSZÁGOS NYUGODI EGYESÜLETE — ÉS
A „VENDÉGLŐS-SZÖVETSÉG” ELŐKÉSZÍTŐ BIZOTTSÁGÁNAK HIVATALOS LAPJA.

BELFÖLDÖN: ELŐFIZETÉSI ÁR: KÜLFÖLDÖN:		SZERKESZTŐ ÉS LAPTITKÁRSÁG: FLÓR GYÖZÖF	Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Hirdetéseket jutányos áron vállal el a kiadóhivatal. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Somogyi u. 24.
Egyszer évről . . . 6 ft — kr. Fél évről . . . 3 ft — kr. Negyed évről . . . 1 ft 50 kr.	Egyszer évről . . . 6 ft 80 kr. Fél évről . . . 3 ft 40 kr. Negyed évről . . . 1 ft 70 kr.		

Vendéglős Szövetség.

HOZSANNA néked dicősd a hatalmas eszme, a kit méhében a nagy reformok százada hordott és öleiben dédelgetve, a tettek korszaka tart. Hogy megszületett, hogy eljöttél: „Üdvözlünk tégedet!”

Nagy és jeles időben történt elővetve: egy ezredelőtti század véglealkonyulásánál. Akkor, a midőn a napirendek vészjelző eseményekkel szoktak tele lenni, a midőn a századvegi emberek, nem kicsinyserű, nem közönséges, hanem valami nagy és megrendítő dolgok megtörténesére várnak. Erre várunk és várunk mi is.

Minket kicsinyes célok nem vezetnek, a mi céljaink nagyok: — *Az értekeknek minden téren érvényre juttatása s a romlott viszonyok helyén új rendszerek létesítése.* — Célunk tehát: *az összességnek közjólétét megteremteti.*

Mindezen nagy és fenséges célokat foglalják magukban „Vendéglős szövetség” — *Országos Pinczér-egyesület.* Hogy azokat elérjük: *ezeket* létesítenünk kell. S ezeknek létesítésével: megalkottatott a rendszer, megszüntünk a bajok s ezen osztályok, *erős és hatalmasak lettek.*

Reánk, küzdőkre nehéz feladat, nagy teendők és küzdelmek várnak. De mi nem riadunk vissza és nem fogunk csüggedni. Ép a mint hogy ezt eddig sem tettük. Táborunk, az O. P. E. küzdő tábora velünk van. De velünk lesznek mindazon nagy tehetségek is, a kik a „Vendéglős szövetség”-et megalkotítani, czélul tűzték ki maguk elé. És a közös, nagy czélokat mindára jutalmi így fogjuk.

Örömmel és szívünk mindével közzétűnk. *Éteket* Ti nemesen gondolkozó nagy lelkek, kik a *kor intő szavát* rég megértvén, az *eszme csecsemőt* védszárnyaitok alá vettétek, hogy róla gondoskodjatok és felneveljétek. Magasztos, szép és nagy cselekedet ez s hogy ezt tetteitek: *Reátok áldás és az eszméknél üdö!...*

A létesítendő Országos Pinczér-egyesületből.

Glück Frigyes és Stödler Károly kiválóságaink felvetették a „Vendéglős szövetség” eszméjét és dédelgették. Hogy a tervek necsak tervek maradjanak. *Bobros Károly* a küztérre lépett, hogy azok a nagy tehetségek segítségével mielőbb megvalósuljanak. A nagy eszme létesítése körül már is ott csoportosultak: *Glück Frigyes, Gundel Janos, Stadler Károly, Bobros Károly* és több előkelő s nagy tehetségű vendéglőseink: mi szerény magunk is.

Hát a létesítendő O. P. E. vezető bizottsága mindezenközben mit mivel? . . .
 Azt, a mit tenni és mivelni kell. Tesz, miköz és nem pihen. A nagy czélok elérésére törekszik és azok érdekében — mint eddig tette — végzi most is a nemes teendőt. A központ (jelenlegi szegedi vezetőség) a honnan a mozgalmak intézetenek, forr, s mint egy kőhő tüze: ég itt folytonosan az a lelkesedési láng, a mely minnaddig ki nem fog aludni, míg csak a *célok* meg nem valósultak.
 Az O. P. E. *előkészítést vezető bizottsága* a fentartó bizottságba beváltzott párt. tagoknak az O. P. E. könyvecskét megküldvén, a következő levelet mellékelte:

Tiszelt szakfőnök ur!

Innen-onnan két éve lesz már, hogy a magyar pinczéri kar egy oly intézmény megalakítására törekszik, a melynek létesítése, mig egyrészt újja alkotja a már tovább tűrhetetlenné vált rendszertelen helyzetet, másfelől rendelni fogja a főnök és alkalmazott közt ama jelenleg fennálló viszonyt, a mely miatt csak kevés, vagy nagyon ritka szakfőnök juthat azon helyzetbe, hogy üzletében alkaldoan kifogástalan magaviseletű és teljesen szakképzett pinczért alkalmazhasson.

Hogy ez így van, sajnos; de még sajnosabb az, hogy ezen elszornító tény — szakképzett pinczerek alkalmazása s jelen körülmények közt — mi nekünk kell konstatálnunk. Mert szomorú, de való, hogy:

a pinczérés legfőbbje szakképzetlenség;
 a nagyobb része a pinczéreknél komolytalan és érdes felfogású,
 a melylyel párosul az alacsony fogék fejlett értelmisség, a szellemi

mivelatlenség és a léha nemtörődömség. S a mint ezek nem törődnek a saját léhelyzetük s jobb sorsukkal, épp azon módon nem viselik szíven amaz érdekeket sem, a melyek által szempontról a főnököket érintik legközelebb. Ebből származnak aztán azok a gyakori és más szakmáknál példátlan esetek, hogy, a mig a főnök tekintély dolgában miibe sem veszi alkalmazottját, azt az adott alkalom esetén egyszerűen elkergeti üzletéből. Mondanunk sem kell, hogy nagyon kevesen vannak a főnöki karban, a kik aztán az ilyenek és a kötelességét tudó s ismerő pinczerek közt különbséget tennének.

Ezen bajok állapot, valamint létjelen és jövőnk már égetővé vált kérdéseit szándékunk megoldani — *Országos Pinczér-Egyesület* intézményünk létesítésével.

Célunk tehát:

— a mely zilált viszonyainkat rendezni — a mely szakmáinkat képesítéshez kötni — és a mely a pinczér és vendéglős szak-

nak létezését biztosító rendszerét és a mai művelt kor szellemét áthatott új generációját fogja megte-meni.

Egy Országos Pinczer-Egyesület,

a mely míg a szakképzett és tiszta erkölcsű pinczereknek összesét magába foglalja, a nem ezek közé valókat, vagyis a más pályáról ideszakadtak és e szakmában nem képzettek, a magukat kartársnik és a társadalom szemében becselenné tettétek: a pinczéri kar sorából ki fogja küszöbölni. Szóval: a már egész felesleges nagygya felszaporodott salak egyszer és mindenkorra kielejteztek.

Ezen czélokat teljesen elcserélő, az **Országos Pinczer-Egyesület** az általános szakoktatásnak megfelelőleg, a központban (Bpest), valamint a vidéki fiók egyletek székhelyen szakiskolákat fog létesíteni, a melyek fenntartására nevez állam segélyt fog kieszközölni.

Az **Országos Pinczer-Egyesület** a központ, valamint a fiók egyletek székhelyein önképző-körököt állít fel, a hol az intézmény tagjai az egymással sürűb érintkezve, valamint a szak- és az általános művelődés gyarapítását előidéző szepirodalom, hírlapok és könyvek olvasása által szellemi műveltségüket fogják előmozdítani.

Midőn még az intézmény tagjai szorultság és betegség idején önségeit, azokat a központi és a vidéki fiók egyletek székhelyein felállított helyszelközli irodái által djtalanul fogja üzletbe ehelyezni.

Ezen kebbelbeli helyszelközés által — **különösen a főnökökre** — az az előnyös és hasznos körülmény háramol, hogy a megkivánt műveltség és szakképzett pinczer üzletében mindig alkalmazni tudja. Hogy most ezen eset nem áll fenn, sajnosan tudjuk és tapasztaljuk az által, hogy a jelenleg pinczer-ügynökök czimeket viselő cselésdzserzők, számtalan esetben helyeznek el oly pinczereket, a kik sem művelt, sem illem- és sem szakmát tudók. Sajnosan tudjuk és tapasztaljuk azt is, hogy ezek miatt a tanult pinczerek számtalan esetben mellőztettek és azon okból, hogy előbbiek az **ügynökök** jobban hozták.

Összevétel és mozgalom.

Jegyzőkönyv

felvetétek: Szeged, 1899 augusztus 26-án, az O. P. E. elők. vez. bizottságnak a «Millennium kávéház» helyiségében tartott rendes üléséről.

Jelen voltak: **Randégh József** előnk, **Récsy Lajos** alelőnk, **Hepphóti Sándor** vez. titkár, **Valocsy Ferenc** titkár, **Aranyossy Samu** penztárnok, **Törtyi Gábor** az «Ujkor»-résztörő, **Klinkhammer Sándor**, **Spezay Gusztáv**, **Böcsök János**, **Gótz Ferencz**, **Weisz Sándor**, **Albrecht Nándor**, **Domszky Aladár**, **Fuss József**, **Szörkőzy Ferencz**, rendes és **Bergl József** part. tagok.

1. Előnk üdvözli a szép számban megjelenteket, az ülést megnyitja és elrendeli a mult teljes jegyzőkönyvnek felolvasását.

2. Előnk titkárral felolvasatja az O. P. E. új tagsági könyveskéjébe foglalt rendszabályokat, melyeknek elfogadását — az elmarasztalási pontokkal — az ülés utólag megrositá.

3. Előnk elrendeli a tagok névsorának felolvasását, minnek megtörténte után **Hepphóti Sándor** ajánlatára **Gótz Ferencz** és **Böcsök János** a bizottságha rendes tagokul felvették.

4. Az ellenőri állás **Csuka János** lemondása folytán megüresedvén, arra egyhangulag **Weisz Sándor** választották.

5. Az intéző bizottság előnké **Flór Győző** meg nem jelenése folytán **Hepphóti Sándor** jelentést tesz az intéző bizottság működéséről, mely szerint az O. P. E. központi bizottságba beválasztott rendes és partió tagoknak 165. O. P. E. tags. könyveské, kísérőlevél és aláírasi ivelkek elküldtetek.

Jelentés tudomásul vétetik és intéző bizottságnak serény működéséért köszönet szavaztatik.

Mindezen és többi orvoslást váro bajos állapotok készítették bennünket arra, hogy helyzetünkön javitva s **rendszerünkön** változtatva, — alkossunk magunknak egy **O. P. Egyesületet**.

Meljen tisztelt szakfőnök ur!

Az Országos Pinczer-Egyesület előkészítését vezető bizottságunk, azon szerencsés helyzetben van, hogy létesítendő intézményünk szervezése és alakítási ügyei állására nevező oly örvendetes tájékozzással szolgálhat, miszerint az intézmény megalakítása már csak alig számba vehető kis időköz van köztve. Az ezen év június 10-án Szegeden tartott O. P. E. országos konferenciáján **Kass János** ur előklete alatt az alapszabályok elfogadták és a fenntartó bizottság **Budapest székhelyűl** — mely a kivételi teendőket fogja intézni — megválasztották.

Mint humánus lelkiúségeről közismert férfít, szakosztályunk közjvánt czélzó ügyeinek mindig szívén viselőjét, arra kerjűk t. szakfőnököt, hogy — mint az O. P. E. fenntartó bizottságnak is egyik kiváló tagja — kegyeskedjék b. figyelmével felénk fordulni, esetleg jóakaró s atyai szavával és tetteivel közreműködni azon nagy és **nemes teendőknél**, a melyek itt leirva s nagyjából ismertetve, országos intézményünk megalakítását czélozzák.

Midőn végül mellékelt, bizottságunk O. P. E. tagsági zsebkönyveskéjét megküldeni és arra nézve b. figyelmét és partolását batorokunk kerni, magukat, valamint a mindnyájunk O. P. E. ügyét kegyes partfogásába és jöndulataba ajánlván, maradtunk.

Hazaítai tisztelettel

Szegeden, 1899. aug. hó 21-én.

Az O. P. E. előkészítését vezető bizottság nevében:

Ött Károly,

társnök.

Valocsy Ferencz,

titkár.

Randégh József,

előkészítését vezető bizottsági előnk.

Flór Győző,

intéző bizottsági előnk.

Gótz Ferencz és **Törtyi Gábor** az «Ujkor»-munk. szep. s lendületes beszéde mellett, melyben dicsoz kölönnök üneményes alakját mintegy elénk varázsolja s annak dicsoz érdemelt méltatásra közt — a bizottság nagy lelkesedés közepett a Petőfi-hazra 10 frtot szavazott meg és azoknál a tagok közt a nyilvánjé elrendelték.

6. **Weisz Sándor** ellenőri azon indítványja, hogy a bizottság ülését kizárólag csak éjjel tartsa, előnk módosításával — hogy éjjel és minden második het pénteki napján — elfogadtatták.

Tárgyszorozat kimerítettvén, előnk megjelenteknek az ügy iránt tanusított meleg érdeklődésükért köszönetét nyilvánítja és az ülést berkeszti.

K. m. f.

Valocsy Ferencz

titkár.

Az O. P. E. központi bizottságába ujabban a következő tagok választattak be: **Budapestről: Bobros Károly**, **Gregorits György**, **Tonola Roland**, **Reich József**, **Kasszaj Lajos**, **Nannann Károly**, **Werner József**, **Nika Kálmán**, **Trencsény: Kondics Béla**, **Érsékvár: Jánisch József**, **Brunner Pál**, **Érdőváros János**, **Eperjes: Pfanzeller Károly**, **Sárvár: Ritter Sándor**, **Király Lajos**, **Kecskemét: Pinter Pál**, **Ruttsák: Gerencsér József**, **Komárom: Kleinrath Ágoston**, **Babok Desző**, **Csornán: Bierbauer M.**, **Sarajevó: Einfall Károly**, **Droaják Isván**, **Pápa: Halász Ferencz**, **Királybáza: Gótz Gyula** (vendég.), **Észlő: Vukits Ferencz** (vendég.), **Herkulésfőrdő: Ötő Mihály** (vendég.), **Esztergom: Willinger Béla**, **Orosháza: Weisz Izidor**, **Losoncz: Schernunn Kálmán**, **Bércsenyi Miklós**, **Hásházy Lajos**, **Szombathely: Bors Viktor** (késze tájald.), **Ringlóczy József** (vendég.), **Várady Sándor** (késze tájald.), **Ungvár: Hirsch Ferencz**, **N-Kanizsa: Káposy Jenő** (vendégös.)

Az O. P. E. Pápan. A kis alföldi róán, a kies tájon fekvő híres Pápa városában megalakult a létesítendő **Országos Pinczer-Egyesület**. Az O. P. E. magasztos eszméje tehát már másodsor vonult be szep «**Ünionisták**»-unk közéjébe. Első alkalommal midőn az O. P. E. czéljai még teljesen nem voltak ismertek — az elsősk között alakult A. T. felosztott. A második azonban, a mely a mult héten alakult, áll erősen és fogja hirdetni az eszmét, a melyt minden jó pinczernek szívébe kell záratni és annak érdekében tenni és tettere buzdítani a többi kartársakat.

A «Pápai Pinczer Asztal-Társaság» megalakulásáról, a melyre mozgalom **Halász Ferencz** kitűnő ügybarátján indított, a következő lelkes hangú tudósítást vettük:

Pápa, 1899. augusztus hó 25.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Az «Ujkor» folyó év 42. számainak felhívására mi sem akartunk többi kartársainktól elmaradni s **Halász Ferencz** az Arany grif szálloda főpinczérének felhívására mi is, pápi pinczerek öszezgyűlünk és egy közős elhatározással megalakítottuk a Pápai Pinczer Asztal-Társaság.

Habár létszámunk nem nagy eddig, de az «Ujkor» által megpendített eszmét teljes odaadással támogatjuk s mind előrekétdik, hogy e magasztos eszme nál előbb megvalósulhasson; ezek folytán kerjük a tek. Szerkesztőségét, hogy minket a további mehezártásra nézve felvilágosítási kegyeskedjék és egyuttal az asztaltársaságra vonatkozó alapszabályokat részünkre beküldeni sziveskedjék.

Az alapító asztaltársasági tagok egyhangulag megválasztották előnknek: **Halász Ferencz**et, az Arany grif szálloda főpinczérét, pénztárnoknak: **Brunner Ignác**z főpinczért, ellenőrnök: **Sonnenfeld József** főpinczért, titkárnak: **Sághy József** szobapin-

Bokros Károly társelnök az ügyrend értelmében szólal fel a *Hegyháti* beszédet a szakotkítás ügyében illetékellenk tartja s annak indítványzerű szavait teljesen mellőzni kéri.

Fior Győző, az „Ujkor” szerkesztője *Glück* Frigyes előadó javaslata, illetőleg a *Hegyháti S.* felszólalása és dr. *Schüssly* László szavára nézve a félreértést akarja helyrehozni, ki azonban előző azon kijelentésére, hogy a kérdés fölötti tárgyalás a *dönténi nyugd. közgyűlésen folytatódik*, eláll a szóval.

Glück Frigyes előadó, *ki keveset beszélt, de sokat lést*, szólal fel ezután s egy *Nagyváradon felállítandó szobaköla céljáról* értekezik *forintot ajánl fel*. (Hosszantartó eljenzés.) A kongresszus *Glück* Frigyes javaslatát elfogadja, mely után előnk a tárgyalást 15 perczre felfüggeszti.

Az O. P. E. a vendéglős-kongresszuson.

— Kit illet meg a jog? —

A *Hegyháti*-felszólalás okozta incidensnél ismét a dr. *Solti*-féle szellem kísértés: nezzük hogy miként?

Közudomás szent a „kongresszus” szó „gyűlést” vagy „összejövetelt” jelent. *Kongresszus* szoktak tartani, hogy az ottan megjeleneik, a képviselt osztály serelem ügyeit s bajait egybefoglalva, vagy külön-külön pontok alatt előadják s hogy ezek miként orvosias és intézését illetőleg határozatokat hozzanak. A hozott határozatok és megállapodásoknak az illető osztály közgyűlést és érdeket ezelő s szem előtt tartással szoktak történni.

Igy történt-e ez a nagyváradi vendéglős kongresszuson?

A szakotkítás ügye tárgyalásánál a létesítendő *Országos Pinczér-Egyesület* ismét harcosza, *Hegyháti* Sándor szót emelt s az előadó *Glück* Frigyes által ismertetett és javasolt szakotkításra nézve a kongresszus figyelmébe ajánlotta (révedésseló indítványozta) a lét. *O. P. Egyesület* alapszabályába felvett *pinczér szakotkítást*, a melyeknek kivételét a létesítés nézve ezelszerűben és könnyebben kivethetnek mondja *Hegyháti*. De jól még be nem vészézte szavát, midőn előnk által tett megjegyzések után *Bokros* Károly emel szót és jelentés tételre hívja fel *Hegyháti*, hogy felszólalása körül kapott megbízást, mert mint a *kongresszus* meghívott, ahhoz joga nincs.

A *tekintetes* jogtanácsos ur nagyon megörült a kijelentésnek. Örült, hogy ez a *rette-netes Országos Pinczér Egyesület* így kiméltelenül kiaközöböltette a vendéglősök kongresszusából s hogy az ő szelleme nyerte a diadalt.

Mi kiséssz családunk *Bokros* Károly uron, a ki *Hegyháti* felszólalást jogát kétségebe vonta. — Ha egy kicsinyt gondolkozunk, nagyon rájövünk arra, hogy nevezetnek ahhoz joga volt, mert: 1. a szakotkítás ügye nemcsak a vendéglősök, de a pinczérélek is. 2. *Hegyháti* S. a pinczéréssz jelen orsz. ügyvének mint egy képviselője, — habár nem is vendéglős — egy vendéglős-kongresszusra való meghívott megkapott. Elvégre is azt talán mégse gondolnók, hogy egy *tipu-, topolgya-vagy pörpöcs-falusi* léle korcsmárost e tekintetben jobban megillet a jog. Hogyan illeme, a mikor annak a *szakotkítás* ügyéző fogalma sincs?

Szójon ilyen tárgyhoz az, a ki tud, a kinek chez tehetsége van. Mert ez *közös ügy* s chez szólanı vendéglős és pinczérnek egyaránt joga van.

Szűnet.

A kongresszus tagjainak egy nagyobb része a buffetban gyűlt össze reggelire, míg

a kongresszus-teremben többen maradtak s tárgyalás a felvitt incidenset. Ezek között volt az „Ujkor” szerkesztője is, a ki *Gundel* János előnk urnak röviden megmagyarázta az előbb megmagyarázatlanul maradt dolgot és a pinczérkének mint egy ezelő atyját, rövidesen tájékozza az O. P. E. czéjait, valamint *Hegyháti* S. beszéde felől, a melyet is az tevédsébből vagy helyesebben vellelteni indítvány alakban terjesztett a kongresszus elé. Ezen ügyt különben szóba hozta szímet után *Sarkadi* Ignác, a n.-váradı p.-egylet titkára, kifejtve ottan *Hegyháti* S. helyes intenzóját, a melyly ő csupán csak az ügyek előre menetelét czéllozza. A kongresszus *Sarkadi* Ignácznak ezen szavait tudomásul vette.

„Vendéglős szövetség”.

Bokros Károly, a „Vendéglős-övetség” eszméjének fíradhatlan harczója, az „Országos Magyar Vendéglős-övetség” szervezése és tervét a következőképen adja elő: A mult év május havában Debreczenben tartott harmadik országos magyar vendéglős-kongresszus határozatának kiemeltét, hogy elfogadjanak előnkönk a *Stadler* Károlynak meg az 1883-iki első kongresszuson előterjesztett terv-eten alapuló propozíciót: — a kongresszus képviselıt s a még létezı ipartársulatk bevonásával az „Országos Magyar Vendéglős-övetség” eltebe lérteti: a létesítés érdekében a központi igazgatónakoszt megalkatja és annak tagjává *Stadler* Károlyt előnkite alatt örven tagot választ meg?

a központi igazgató-tanács végrehajtó bizottsága ízstelenk elfogadására a „Budapesti szállodások vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata” választmányát kéri fel:

1. a végrehajtó bizottságot teljhatalommal s azon megbízással ruhazza fel, hogy a vidéki ipartársulatk elnökségeivel haladéktalanul leljen említkészet, és végre — hogy a szervezési költségeket a budapesti ipartársulat előtejeze s többi társulat költsémos szánvotosságának biztosításával s a hitelenk kimutatásokból kitünı kiadásokat negyedelevenként részarányosan követeli be a szövetségét alkotó társulatoktól.

Ezen sok határozatnak azonban egyetlen pontja sem nyert elintézet azon oknál fogva, mert az egygyűlék rendszer csak ill tudnak lekezdés: és innen kimélt, a legnagyobb közöny lamúsítják. — Miután számdék részletesen kifejtı szavait a következőképen tejezi be:

Midőn egy oly böles ferfit ill a *bornányinéki székben*, mint *Szell* Kálmán, a kinek harom szöböl álló programját ma már mindenki ismert, mi osztami akarunk nagy nemzeli munkájában, helyet kerünk a törvényhozásban!

A következő határozati javaslatot terjeszti elő:

A Nagyváradra összehívott kongresszus egy tizenöcz tagból álló (entartó) bizottságot választ, mely kebeléből egy elnököt, egy alelnököt, egy jegyzőt állít ügyei élére, 6 hónapon belül átviszégálja a *Stadler*-*Glück*-féle tervezetet és megalkatja a szövetségét. Ezen fentartó-bizottság teljhatalmu rendelkezési jogot, és mandátumot kap arra, hogy az általa megállapítandó befizetéseket egy bankba utalványozathatja s megethet minden tekkézdést arra, hogy a jövő évben tartandó vendéglős-kongresszussal egyidejűleg a szövetség első közgyűlése megtartható legyen.

Gundel János előnk a javaslat megvalósítását szükségessé tevı okokat megismerteti, annak elfogadására kéri a kongresszust.

Dr. *Schüssly* László (Arad) anyiban nem látja a javaslatot czélszerűnek, miszerint a bizottság 18 tagja a meghívásokra teljes

számban majd nem fog megjelenni s így a teljesítetendők miatt, a jó ügy hatrártalék. Ajánlja inkább egy 3 tagból álló bizottság megválasztását, a kik a javaslatokat átviszégálják. Ezeknek tagjai legyenek: *Glück* Frigyes, *Stadler* Károly és *Bokros* Károly. A javaslat minden partársulathoz megküldendő és azok által teendő nyilatkozat és módosításokat figyelembe véve, 3-as bizottság állapítsa meg a tervezet és alapszabályzatot és azt a jövő kongresszus elé terjesztve, alkudjon meg a vendéglős-övetség.

Gundel János dr. *Schüssly* javaslatához azt fűzi, hogy a kesztendő alapszabályok felülvizsgálásával vegy. bizottság bízzanak meg.

Bokros Károly újból kifejti, hogy azért ajánlott 18 tagú bizottság, hogy abból a vidéki vendéglősök se legyenek kizárva.

Glück Frigyes, *Jurányics* Ferenc és *Nagy* Lajos (Arad) *Bokros* Károly indítványát ajánlják elfogadásra.

*Porgy*s Béla (Esztergom) a 18-as bizottság mellett foglalt állapomott s annak megválasztását annak inkább is szükségesnek látja, hogy több oly vidéki városokban, a hol eddig még vendéglős ipartársulat nincs, az által a tervbe vett ügy s czélok ismeretesebbé lennének. (Tetszés és helyeslés.)

Miután dr. *Schüssly* értesül, hogy az alapszabályok már keszen vannak, indítványozta old módosítást, hogy a végrehajtó-bizottság teljesítse a 18 tagú bizottság teendőit, a melyt *Gundel* János előnk is czélszerűnek lát.

A kongresszus tagjainak nagy többsége *Bokros* javaslatát fogadja el s a bizottságot a következő tagokból állította össze:

Budapestiek: *Gundel* János, *Glück* Frigyes, *Stadler* Károly, *Bokros* Károly, *Kommer* Ferenc, *Prindl* Nándor, *Forster* Conrad, *Dr. Solti* Odón, *Barta* Béla, *Burger* Károly, *Szverczky* Gáspár, *Sprung* József, *Vidékiek*: *Nagy* Gábor, *Hauer* Bertalan, *Stern* József, *Jurányics* Ferenc, *Palugyai* József, *Seress* Márton.

„Heinzeemann nem kell.”

A 18-as bizottság tagjai névsora felolvasásánál történt, hogy dr. *Solti* felolvasza a vidékiek névsorát, a kik között volt *Heinzeemann* János szállodás is Szombathelyről. Nem tudni mi okból, új névsor felolvasás történik, de abból *Heinzeemann* János mar kihagyatik. Miért? — de az is miert, hogy e bizottságba így sem *Szombathely*, sem *Pécs*, vagy *Győr* nincsen képviselve. Ezek pedig nagy városok és vidékiek sem jelentékelenek. A brestiek között azonban ott van dr. *Solti* Odón és *Barta* Béla. Mi végre vannak ezek ott? Ezek *tekintetes* urak és nem szakemberek. Nekünk az így teendőknel szákegyének és örökre van szákegyünk, mert doktoratus tehetségeket jó pénzert mindig kapunk. S ezt a nagy ügy érdekében mar is figyelmébe ajánljuk a bizottság vezérégyeinek!

„Hivatalos lapok.”

— Hivatalos „Ujkor”. —

A „Vendéglős-övetség” előkészítő bizottság hivatalos lapjának dr. *Solti* Odón lapja és a „Vendéglős” ajánlottat. Az egyik kereskedők által kelvett, a másik egy vidéken nem ismert lap. *Gundel* János előnknek, hogy csupán csak ezeket ajánlotta, nem az ő szeméje volt. Hanem? . . . Joganácsos urnak nem kis öröme, felemelked *Bokros* Károly, a szakember és fentiekkel kívül ajánlja az „Ujkor”-t hivatalosnak. Mi csak elismerecsintünk adóhatunk *Bokros* Károly urnak, a ki midőn egy ily nagy ügynek, mint az „Országos Vendéglős-övetség” szögök hű harcosává, azt is tudja, hogy annak szákegye van meg egy olyan szakajtóra is, a

melynek semmi más törekvése sincs, mint ezen szakosztályok ügyét öncellen szolgálni és célját átadára juttatni.

A borászati szövetezeket.

A kongresszus napirendjének legfontosabb pontja most következett. *Schleifer* Lajos esztergomi szálló-tulajdonos terjesztette elő javaslatát, a földművelésügyi miniszter protektorátusa alatt szervezendő országos központi borítékesítő szövetezekkel szemben elfoglalandó álláspontot.

Schleifer Lajos, a kitűnő szónok vendéglős, hatást kelő nyugyőrű szép beszéddel vezette be előadói javaslatának terjesztését, a melyet a kongresszus mindvégig a legnagyobb érdeklődéssel és tetszéssel kísért.

Schleifer Lajos előterjesztésében aggodva gondolt a vendéglős-ipar sorsával a *borászati szövetezek* megvalósítása esetén, a melynek egész éde a vendéglősök ellen van irányulva. A *borítékesítő szövetezek*, a melyeknek kedvező talaja a „Közletek” és „Borászati Lapok” által keltező előkészítetett, — nem mint eleinte látszott, hogy reánk nézve is hasznos leendő, de mint az később kint, az eredeti céljától a bor nagyban értékesítésétől eltérőleg, a *kimerítés gyökörös* és a palackbor eladás által a vendéglős-iparnak leggyözehtelen versenyt szándékozik teremteni. Midőn megjegyezte, hogy az ilyenekép létesülő *borászati szövetezek* a vendéglős-ipar végromlását jelentik, oda következett, hogy az államkormányzat pártatlanul kell állni egyezt az érdekesportok felett s ha annak elnöke, *Szöll* Kálmán harmas jellegű: „*Törvény, Jog, Igazság*” be akarja tartani, nem szabad egyikét sem a másik felett jogtalan előnyökben részesíteni.

Elfogadásra a következő határozati javaslatot terjesztette be:

Az 1890. augusztus hó 29-én Nagyváradon tartott IV-ik ország. magyar vendéglős-kongresszus megbízta a kiküldendő végrehajtó-bizottságot, intézzen feliratot a földművelésügyi és kereskedelmi m. kir. miniszterekhez az iránt, hogy a mennyiben az Országos központi borítékesítő szövetezeket állami támogatással csakugyan létrejönne, a szövetezeki szervezetnek a borítékesítésre vonatkozó részéről a palackbor eladásra és különösen a kimerítésre vonatkozó részét, úgy, amint ezek az „Országos magyar gazdasági egyesület” javaslatában foglaltatnak, törőttessenek.

Gundel János elnök előterjesztés után felolvastatta a földművelésügyi miniszter átiratát, a mit hozzá ezen tárgyban küldött, a melyben tudatja, hogy a n-iradi kongresszusra *Kóncsy* Viktor vinczellér-iskolai igazgatót küldte ki. Nincs tájékozása miniszter az iránt, hogy mily szempontból foglalkozik a kongresszus a borászati szövetezekkel, de tevéds volna úgy fogmi fel, hogy az a borkereskedők és vendéglősök ellen irányul. Ellenkezőleg kereskedőknek és vendéglősöknek is meg megbízható beszerzési forrás lesz a borászati szövetezek.

Miután *Gundel* János azon indítvány, hogy a kongresszus a miniszter leiratára mondjon köszönetet, elfogadott. *Schleifer* Lajos javaslatát ezen kibővítéssel: *ha a borászati szövetezek a söréves pontok mellőzésével létesülnek, a vendéglősök borjait beszerzési ottan kötelezik magukat* — ajánlja elfogadásra. *Weisz* Mátyás (Miskolc) a trafikoiban bor-elárúsítás ügyében és *Kóncsy* Lajos bor-hamisítás visszafélések dolgában — felszólalásait után, előadói javaslat elfogadott.

A megjédt jogtanácsosok.

— Nem tudta senki —

... csak két jogtanácsos sejtette, hogy az „Ujkor” szerkesztője beszélni akar a

borüggyben. Ezek a jó urak azt is tudhatták, hogy lapunk szerkesztője a borhamisítóknak mindig legnagyobb ostromója volt. Félték tehát előre s elhatározták, hogy azt teszik, a mi itt alább következik:

Tudva azt, hogy a *borászati szövetezek* s az ezt illető bonyelveket csak igen kevés vendéglős ismeri, lapunk szerkesztője már előre készülődött azon elhatározással, hogy a *magy. kir. földművelésügyi miniszter protektorátusa* alatt szervezendő *borászati szövetezek*kel szemben elfoglalandó álláspont tárgyán fel fog szólni s ezt (szövetezek létesítését célja) ismeretli és kimutatja a bortermelőknél helyes és jogosult törekvést, nemkülönben azon álláspontot, a melyt a vendéglősöknek a saját érdekében ezen ügyben elfogajnia kell.

Lapunk szerkesztőjének ezen szándékáról tudomással bírt *Gundel* János elnök, *Schleifer* Lajos előadó és több kiváló vendéglős, kik is azt kivétel nélkül s leginkább azon szempontból helyeselték, hogy a fontos ügyben nezetek a több és illetékes oldalról történő felszólalások csak annál tisztább, világos helyzetben létszőnek fogják feltüntetni. És mi történt?

A jegyzők egyike, (a *budapesti rendlég. ipartársulat jogtanácsosa*) a kintél az „Ujkor” szerkesztője szóására jelentkezett, kevéssel czután az elnöki emelvényen helyet foglalt *r. Solti* jogtanácsoshoz meg és konferál vele. Hogy a két jelszerű mint sőtűt-főzött, lapunk szerkesztője csakhamar megudta, mert *Poppel* Jánoson ur azon hírel jött hozzá, hogy: *mint nem tudja a kongresszusnak*, nincs joga beszélni.

Hm: tehát a miliomos gazembereknek (borhamisító) még ide is elér a kezük. Vagy mi volna ez más, ha nem a merkantil szellem, a mely a tekintetes jogtanácsos ur lapjában hébe-hóba nagy szagu czikkelében vétele a borkereskedelmet és lett elurlojva evel a vendéglős ipar érdekeinek? A mi lapunk erre *több borközlemény* rámutatott, de a *tekintetes ur* lapja erre mit sem felelt. Nem, mert a nem önczelen munka nyilvánvaló volt s ezt elvitanni nem lehetett.

Lapunk szerkesztője éde tapintatos volt, a mikőn a dirigált urak ezen önkényes eljárásier nem ment az elnököz magyarzartat kért. Nem akarta újból a *Hegyháti*-féle incidenset előidézni s feltartoztat ezzel a kongresszus menetét.

A leczkét azonban a két bpesti jogtanácsos itt el nem került. Megszólélek-e ezt vagy nem? — Nem kérdezzük. Azt azonban el fogják érni, hogy a szakközösség — meg éde idelekorán megudta azt, hogy a saját ügyét — ha jó czélt akar érni — önmagának kell vezetni és ezt nem holmi (?) sikereket valdászó prókatorokra bízni.

Poppel M. jogtanácsos azt mondta szerkesztőnknek, hogy: *a kongresszusom nincs joga beszélni, mert nem tag.*

Igaz, az Ujkor szerkesztője mint nem korszerűs s vendéglős, nem volt tag, de joga, mint egy e szakmák érdekeiért küzdő lap szerkesztőjének, nevezett tárgyhoz anyni volt hozzászólni, mint bárcikét. Mint egy osztályának legigazibb s hübb tagja tett ő s foglalkozott legtöbbet lapjában a borhamisítók dolgával — nem a saját — de szakmái érdekében.

Vagy talán, mert *pinceszől* szerkesztő? ... No, akkor jó lesz megtudni ezeknek a tekintetes uraknak, hogy a szakközösség *pinceszől* és *vendéglős* egy: ezeknek érdekeik is egyek. Mert a mi egyiknek előmenetele, az a másiknak erkölcsi és anyagi haszna.

De hát mit ezt leírni azoknak? ők ezt nem tudják megérteni, mert nem szakemberek...

Igy a kellő tags. és felszólalási joggal nem rendelkező „Ujkor” szerkesztőjének beszédét alább adjuk.

A kongresszus bezárása előtt.

Hauer Bertalan (Debrecen) a vendéglős záróknk szabályozása és a rendőri elgát előterjesztéséről terjesztte be előadói javaslatát, a melyben kifogásolja, hogy nemcsak éjféltől reggel 6 óráig, de még tovább is zárva kell lnni. Ez alkalmat ad a szeparékban való mulatozás s dorébozásra, vagy arra, hogy a közönség más erkölcselen, nyilvános helyet keres fel. Kéri tehát a záróra előterjesztését és a rendőri elgát megszüntetését. A kérvényt elfogadta.

A végrehajtó bizottságba

a következő tagok választottak be:

Elnök *Gundel* János. Bizottsági tagok Budapestről: *Glück* Frigyes, *Stadler* Károly, *Bokros* Károly, *Kommer* Ernő, *Kommer* Ferenc, *Wirth* Ferenc, *Förster* Konrad, *Prindl* Nándor, *Mehring* Rezső, *Binschke* István, *Nosk* Ignác, *Sperl* Flóra, *Petz* Károly, *Sprung* József, *Szerecsky* Gaspár, *Burger* Károly, *Poppel* Miklós, *dr. Solti* Ödön. Szegedről: *Privráy* Pál, *Juranovics* Ferenc, Debreczen: *dr. Benedek* János, *Hauer* Bertalan. Kassa: *Salkó* Lipót, *Szess* Márton, *Sárosi* Árpád. Esztergom: *Schleifer* Lajos, Nagyvárad: *Stern* Hermann, *dr. Dési* Géza. Kecskemét: *Köröczy* József. Arad: *Nagy* János, *Huzó* István, *dr. Schibassy* László. Kóniaróm: *Boor* József, Miskolc: *Weisz* Mátyás, Szombathely: *Városczy* Sándor. Pószony: *Polonyai* József, *Charoenski* Lajos. Temesvár: *Vizenetz* Márton.

Ezek után *Gundel* János elnök berekeszti a kongresszust, szép szavakkal búcsúzik el a tagoktól s azon reményével a kifejezést, hogy a jövő évben többed magával üdvözölheti őket Aradon.

Ülés bezárás után *Schleifer* Lajos (Esztergom) emelkedik fel és *Gundel* János érdemeinek rövid méltatásával azon megköszöndésnek a kifejezését, miszerint a kongresszus tagjainak érzelmet tolmácsolja, midőn azt ajánlja: — *fejézzék ki a kongresszus hálás dísmérését Gundel János iránt, ki birtelen bizottsággal, lankodatlan munkavérelt dolgozik a kibővített czélok előirésben.*

A kongresszusnak *Gundel* János iránt táplált érzelmei kifejezését ezen szavakkal hosszan tartó és megszülni nem akaró üdjenzés követte.

Indítványok.

Klein Sámuel (Miskolc) a községi pótdáról indítványt tesz, a mely kimondja, hogy bizassék meg a fentartó bizottság, miszerint az 3 év leteltével előterjessek.

Kongresszus Aradon.

A kongresszus aradi tagjai meghívták a „vendéglős szövetséget”, hogy a jövő évi kongresszus Aradon tartásuk meg. Az indítvány, illetve meghívás elfogadott.

Nyugdíj-ügy.

Délután a Sz. V. K. P. K. ország. nyugdíj-egyesülete tartotta II. éves rendes közgyűlést *Bokros* Károly alelnök elnöklete alatt.

Bokros Károly elnök örömmel üdvözli a tagokat s megnyitja beszédében előadja, hogy a nyugdíj intézet ügye a legjobban áll és tagjainak száma folyton szaporodik. (Eljenzés!) A kik alakították, úgy szorúlnak rá, a kik a munkából kidőlnék, segélyt nyérnek, hogy koldulni ne menjének. Az ülést megnyitja. (Elnököt zajosan éljenzik.)

Miután a határozatképesség konstatault, *dr. Solti* Ödön előterjeszti az igazgató-

ság évi jelentését, mely szerint a s.-n.-nyelvi választmány megszűnt, a szegedi csak most kezd erősebben működni, utóbb a n.-városi választmány megalakult. Az igazgatóság 14 rendes és 3 rendkívüli aúst tartott. Ezsébet kiralyné elhunya alkalmával részvét felirattal költék az egyesület. — *Igazgatósági tényleteik.* — Az egyélti vagyonkezelés dolgában a felelősség folytán a kázképzényári kezelést fogadták el. — A kiutalást három tag eszközölte. — Az alapítóké fordították a tagdíjak és alapítványok. — A kezelési alapnak állaga fogyóban van, mert az 1/4 tagdíj doctozás kevés, de ennek az apadás nem támadja a lefentartást. — *Tagygyűtés.* Egyesek vállalkoznak az ingyenes taggyűtésre, de ez nem vált be s így fizetéses taggyűlési rendszer hozottat be. — *Tűzh. Endre* gyűjtött 200-nál több tagot, de ezek jó része kimarad. Jelenléti szerint a kasszi választmány derekasan, a bpesti pedig dícséretes eredményvel működik. — *Jelenléti tudomásul vételi.*

Francoi Lajos terjesztette elő a felügyelő bizottság jelentését, mely szerint minden számadás rendben találtott. — Tudomásul vettek.

Költésgevetés, zárszámadás.

Jogtanácsos előterjeszti, hogy igazgatóság eddig költésgevetés nélkül intézte az ügyeket. Felmentést kér. A bevételi tagdíjak s mások 30,000 korona. Tudomásul vétetik.

Az 1898. évi utolsó feléről szóló zárszámadás szerint a tartalék-alap 35,980 kor. Tudomásul vétetik.

Az alapszabály módosításán kiemelendő a 21., 31. és 81. §-ok módosítása, mely az intézet belső ügyeire vonatkozik.

Elnök választás.

Elnök fájdalommal jelenti, hogy az intézet alapító tagja: *Stadler* Károly, az elnöki tisztból lekötözött, tehát elnököt kell választani. (Éljen *Bokros* Károly elnök!)

Bokros Károly köszöni a megválasztást s az állást nem kicsinyli. Programot nem mond, az a viszonyokban rejlik, de szívvel, lélekkel működik az intézet érdekében s míg egy csepp vere lesz, míg egy kő habajja lesz, megosztja azt a vendéglősökkel és pénzérkekkel. (Hosszas éljenzés és taps.)

Alelőnké éljenzés között *Kommer* Ferencz választott meg. A két igazgatósági tagságra *Buczer* Károlyt, *Berger* Leóit és a felügyelő bizottsági tagságra *Simon* István kereskedőt választották meg. — A jövő évi közgyűlésre az aradiak meghívása elfogadtott.

Kínél a hatalom, az ur.

Jogtanácsos urnak egy kis basáskodása, illetve hatásmalkodása vehetődtő észre, az egyik legtekintélyesebb, a kasszi nyugd. választmányi indítványa betérjesztésénél. Lehet, hogy jól járt el, lehet hogy nem; azért a dr. ur mégis csak diffamálta magát a kassziak, nemkülönbön a másik tekintélyes választmány, a szombathelyi előtt. Talán lenézte ezeket is, mint az O. P. E. tőrekvéséket. Hja, de hát ezek nem tekintetes, ezek a szegény és egyszerű pénzérkek tőrekvései.

Leszavazott indítványok.

A kasszi választmány, hogy a tagdíjak beszedésére ne alkalmaznak fizetéses egyént és a *kezelési költség* *leszállítására* nézve, a szombathelyi választmány támogatásával, indítványt nyújt be. Az indítványt leszavaztatják.

Ujabb adományok.

Jogtanácsos indítványozza, hogy minden választmány a közgyűlések alkalmával annyi kioldott utköltőseget fedezheti, a hányszor 20 tagja van a választmánynak.

Miután *Bokros* Károly elnök örömet fejezi ki, hogy ily szép számban jöttek össze, óriási lelkesedés a közvetkező adományokat jelenti be:

A nyugdíj-egyesület alapítókéjéhez *Francoi* Lajos promotori megszorgyáros 2000 koronát, *Reiner* Adolf 1000 koronát és a Polgári szerződés 500 koronát adott. A Törley pezsgőgyár távirati uton jelentette, hogy tíz évi részletekben tízezer koronát ad a nyugdíj-intézetnek. (Éljenzés és taps.)

Mielőtt *Bokros* Károly a közgyűlést bekezeszette volna, *Gundel* János szék szavakban szökött a tagokhoz a nyugdíjintézet általános czájáról s ugyancsak az 6. indítványára *Bokros* Károly elnök és *Dérey* alelnökök köszönet szavazatotat.

Elnök a közgyűlést lelkes hangulatban rekeszti be.

Sarkadi Ignác könyve.

A delután folyamán *Sarkadi* Ignác n.-városi p.-egyleti titkár, a n.-városi p.-egyletnek általa megírt 25 éves történetét és azaz kísérletben nyújtotta át *Glück* Frigyesnek, a szakoktatás előadójának.

Glück Frigyes meghatóta ez a szép fügyelem és köszönetét fejezi ki a műért.

Ünnepélyek.

— Zászló-avatás. —

A n.-városi p.-egylet 25 éves fennállása alkalmából zászlót avatott, a melynek ünneplényél impozansabbat, oly lelkes és zajos hangulatu nagy sokadalmat N.-Várad közönsége már rég nem látott. A lobogó felavatásánál a kongresszus tagjain kívül megjelentek a város előkölősei élén: *Beóthy* László főispán, *Bulyowsky* József polgármester és a rendezőség élén ifj. *Rimler* József főkapitány. A nagyszabású ünnepegy a legnagyobb rendben és minden legkisebb inczidens nélkül folyt le, a melyben nagy érdemű van: ifj. *Rimler* Károly főkapitánynak, *Mezey* Mihály főjegyzőnek, *Cselegény* Sándor vendégl. ipartársulati elnöknek és a bűmlatos agilis *Sarkadi* Ignác egyleti titkárnak.

A Fekete sas szálló előtt már reggel 8 órakor óriási közönség tolongott. A felvonatás el a helybeli díszbe öltözött tisztók zenekarával, a nagyváradi hentes ipartársulati, a bpesti, szegedi, kasszi, debreceni, szatmári, kolozsvári és szombathelyi egyletek zászlói által minden történt. Már 11 óra fele jirt az idő, minden a hosszú menet a kert utcán át a Sport térre, át, hol a bírónel szemben volt felállítva a zöld lombos dísz-sátor.

Az ünneplétyt a dalárda nyitotta meg a Hymnusszal. Ezután *Dési* Géza, a n.-városi vendégl. ipartársulat és pénzér-egylet jogtanácsosa tartotta magas szármalysági felavató beszédet. A beszéd végén óriási éljenzés hangzótt fel s a lövődeben megszólaltak az ágyulók. *Sarkadi* Ignác p.-egyleti titkár ezután felhívta a vendégeket a sorrend szerinti szegbeverésre.

Díszbeid.

Óriási nagy és díszes társaság gyűlt egybe d. u. a lövődebe, a melyet erre az alkalomra egy díszes sátorral alakítottak. A hatalmas sátorban egy rendkívül hosszú és még vagy 15 rövidebb asztal volt. A

lakomára összesen 400 ember volt hivatalos. A páratlan, nagyszabású bankettet a rendezőség felkérésére *Kriszta* Sándor vendéglo, a n.-városi p.-egylet volt kitűnő elnöke és *Hillinger* Micsa szállótulajdonos urnak rendezték, a kik bűmlatot felülmúló teljesítéssel ezt a nehéz, nagy feladottat, a melynyiben a rengeteg sok ember a legpontossabban volt kiszolgálva. A gazdag lakomaműnye a következő volt:

Étrend.

Csirké leveles
Tok tartós mártással
Tuzdelt borsár a la Jardiniere
Pouche amanas á la glace.

Sütlék.

Szíriai káppan, pulyka, liba
Francia compote, saláták
Crèmes és almás lepény
Parfait
Fagyalt
Törták — Káglér Dessert
Gyümölcs
Mocca.

Az ebéd fölött a zenét a Félix-fürdő zenekara szolgáltatta. Ót hivatalos tőszet volt. Az esőt *Beóthy* főispán mondta a kiralyra. Felköszöntötteket meg: *Bulyowsky* József polgármester, *Gundel* János, *Dési* Géza és *Sarkadi* Ignác.

Táncmulatság.

A lövődelei nagy sátorban — mely a hadapród iskolából átvezetett villanyos lámpákkal káprázatosan volt kivilágítva — este 8 órakor vette kezdetét a táncmulatság. A nagy helyiségben, egy kolonban 100 pár táncolta a négyest. A mulatságon megjelent dr. *Bulyowsky* József polgármester és felesége is. A szakadatlanul folyó táncz csak a hajnali órákban ért véget.

Kirándulások.

A kongresszus ünnepélyeknek befejezése az volt, hogy a kongresszus tagjai kirándultak a Nagyváradi melletti *Félic*- és *Páspók*-fürdőbe. Utözöben meglátogatták a *Lőry* testvérek tulajdonát képező *pezce-szállási* sórgyártat, a hol a vendégeket a legnagyobb szívelyességgel a háziszószony, *Lőry* Bertalané és unokahuga *Fleischer* Olga, valamint a czeg tagjai fogadták. A társaság reggelje hideg ettekből és a gyárnak saját termelésű „László” soréból állott.

A kirándulók délre a *Félic*-fürdőbe értek, a hol *Kernát* János, a fürdő bérletje díszbeidóllt várta őket. A kitűnő fogaköböl álló bankett székimára a gyogyterem tertzasan volt terítve. A vendégek a késő delutáni órásig maradtak együtt s ekkor innen a *Páspók*-(Szent-László)-fürdőbe rándultak át, hol a kellemes napot egy még kellemesebb és pompásan sikerült táncmulatsággal fejezte be a társaság.

Elutazások Nagyváradról.

Lapunk szerkesztője a kongresszust befejező napon már haza utazott Szegedre. *Gundel* János, a kongresszus elnöke, *Glück* Frigyes szakiskola bizottsági elnöke és *Bokros* Károly, a nyugd. egyesület elnöke a *pezce-szállási* sórgyártat meglátogatása után, a déli vonattal utaztak vissza Budapestre. A többi vendégek ki előbb, ki utóbb, de mind azon és ugyanegy óhaj és meggyőződéssel utaztak el, hogy bárcsak az ügy sikere lett volna oly teljes és szép, mint a nagyváradiak szives vendéglátása és szeretete.

„Borszövetkezési ügy”.

— Egy el nem mondott beszéd. —

(Ezen beszédet — melynek bekezdés és befejeződjével egyes részek kihagyták — lapunk szerkesztője szándékosan elmondani a N.-várdi vendégül-kongresszuson. — Lásd: N.-várdi kongresszus „borítékolt szövetkezési”.)

Tisztelt kongresszus!

Isteni rendelés, hogy embernek önönmagáról gondoskodnia kell. Ezért adott és ez gondolkozik tehetség. Isten azonban nem csak ezt tette kötelességünké, hanem még azt is, hogy embertársainkról is gondoskodjunk. All pedig ezen telt mindannyiunkra, de leginkább azokra, a kik létjóság bőségben élnek és a kik ezt hivatásuknál fogva, mint egy kötelességüké tessék önmaguknak.

Es ezek volnának:

A kik minden dolguk s teendőiket a nyilvánosság előtt végzik: *a saját emberit!*

Mert t. uraim! a mindenféle közjóléti érdekek ügyei megvédése és kitűzése a leghivatottabb a saját és ennek munkáinak.

Nagyon szép és megasztos hivatás ez, a hivatások között talán ez a legszebb. De ilyenek is és nem különbönek kell mindazoknak lenni, a kik ezen hivatást gyakorolják lélekben, tiszta, őszintelen, szakzsere és a nagy s dicső dolgokért mindig lekötöttek.

A saját embernek tehát szeretni és ismerni kell azt a nevet, vagy osztályt, a melynek érdekeit érvényre juttatni s jogait megvédeni a nyilvánosság kúterében lépett. Ismerni kell továbbá az *osztály emberit, ennek létezős ügyét előidéző körülményét.* S ha rosszak a viszonyok! — eszméket szolgáltatni, a melyeknek célkitűzés és megvalósítása új rendszert és közjóléti teremt.

Hivatása és rendeltetése a saját igazi embernek ez. És ezt elmondani, hogy erre majd szavainkkal befejezések ismet felhívjuk a t. hallgatóság figyelmét. Most bátor leszek tárgyaimra t.resszus!

Tisztelt t.resszus!

A mirol több vendégölnek csak hézag, vagy talán *semmi talomsza sincs*, hogy a *barhamistól* az érdekeikben nagy sereimeket szenvedtet szolozgadjak és bormetelök, *országos borítékolt szövetkezetek* létesítését határozták el.

Miféle borszövetkezetek ezek s mi céljuk?

Ez év február hó 25. és 26-án a *Huzánk* naplaj és a *Borsizás Lajpokban Baross Károly* szerkesztő és jeles szakiro tollából, „*A szolozgadjak szövetkezetek*” címmel, egy terjedelmes közlemet meg. Ez a több oldalra terjedő közlemény, azonban nem inkább czikk, mint egy hatalmas eszme, az tervezet volt. Tervezete a *szolozgadjak szövetkezetek*nek, a melyben gyönyörű elmélettel és nagy szakértői figyelemmel van egybevonnva és föllelve mindama legkisebb érdekek, a mit csak a bormetelöknek védeni és feltetni kell. Hogy a földmívelésügyi miniszter mily indulattal fogadta a gazdasági rendszerekben ezen nagy és üdös változást jelentő s előidéző tervet, az kitűnik az ezen év március hó 13-áról kibocsátott és ismeretes *Meghirdetés*ől, a melynek világos czélzata az volt:

Segíteni a termelőt, hogy meg bírjon kúszani a barhamistól és az olasz bor tiszteltégen versengéssel;

Segíteni a fogyasztót, a kereskedőt és a kormányost, hogy tiszta, természetes borhoz jusson.

A *borítékolt szövetkezetek* felállítását czélzó, Baross Károly szerkesztő által írt és előadott tervezetet a földmívelésügyi miniszter *tehát elfogadta* és azt a legmesszebb menő támogatásában részesíteni határozta el.

A *borítékolt szövetkezetek* — mint említeni is volt szerencsem — a *szolozgadjak*

dák és bormetelök érdekeit volna hivatva megvédeni. Nem leend ez azonban hátrányára a mi szakmánknak sem, különösen, ha tekintetbe vesszük, hogy a szövetkezetek felállítását esetén *szelso, almas, jó és termelési* bormetelök fogunk jutni. E tekintetben nem, de ha figyelembe vesszük ama bizonyos és sereimes pontokat, a melyek ezt tartalmazták:

A szövetkezetek egyik fontos feladata a *kis mértékben való árusítás és az italmérési bormetel gyarapodása.*

Ekkor, t. uraim, lehetetlen arra a feltevésre nem jutni, hogy nekünk vendégölöknek mindent el kell követnünk arra nézve, hogy az ez intézmény ne létesülhessen.

De nézzük tovább, hogy a követező 4-5 bekezdés alatti sorok mit foglalnak magukban:

A bormetelök nem bírja a borát eladni korcsmákban pedig sehol sincsen 30—40 kromnál olcsóbb bor s ez a mérleg drágá ital is pancs, élvezhetlen lör.

A követező sorok erre azt mondják: *Tehát*

A korcsmákat kell előszörban biztosítani a termelök szövetkezetekének, ezáltal nemcsak biztosították a bormetel értékesítését, de a fogyasztó is jó és olcsó italhoz jutván, a bormetel fog emelkedni, a palka és a szor rovására.

Ezért meg kell tenni a sürgös lépéseket, hogy az italmérésről a képviselőház előtt felvő törvényjavaslathal felvéssék egy pont, mely az italmérés engedélyek kiadásánál a szövetkezeteknek előnyt biztosít.

No ez már veszedelmes terv s azt tudván, hogy egy miniszter protokollatusa alatt egy ily elővív, de veszedelmes pontnak törvénybe csuszátása sem utkozik valami nagy nehézségre — félhetünk is tőle.

A további sereimes pontok így folytatódnak:

Ne higgyük azt, hogy a korcsma kezelése nehéz dolog. Ha lehetnek bérök 40—50 kromraengedélyvel, lehetnek korcsmák a szövetkezeteknek is, azok is fognak kapni megfizható csapokat, a kikkel igen egyszerű dolog a korcsma kezelése.

It már tervező a szabad iparra vonatkozott és itt jár a legbiztosabb uton. Mert fájdalom ránk nézve, a mi iparigunk a szabadok közé tartozik s egy ily *szolozgadjak* file nagy szerkezet — ha csakugyan akarja — a *bor kúszói és vendégöl helyiségeket*, a legnagyobb számban szeresheti meg magának. No hiszen ekkor szápen is fogunk mi kúszni a vendégöl szakmájának: *több lesz a csapos, mint a vendégöl.*

A végső sereimes ez:

A kis mértékben, zárt palackokban való árusítás, különösen a városi fogyasztó közönség miatt szükséges, mert azt csak az üzlet ezen részével lehet a termelök közvetlen fogyasztójául meghódítani. Az értékesítésnek ez a módja a legnehezebb, azért ezt hagyják legutoljára a szövetkezetek és vagy várjanak, míg az üzletre is kellőképpen megerősödnék, vagy pedig álljon össze több szövetkezet a palackbortüzet berendezésére.

A sereimes ebben is annyi, mint a többiben. Itt a városi fogyasztó közönséget akarják tölteni elhódítani, amott a bormetési engedélyeket megszerzeni és így tovább. Szóval pedig: *Ha a szövetkezetek ezen veszedelmes pontokkal létesítik foglalk a mi nagyon is bizonyos, hogy létesülnek*, akkor a magyar vendégöl egyszerűen tönkremenetét várhatja és elmondhatja magáról!

A nyereséget előbb a barhamistól, most pedig a kényeret a szolozgadjak vették el tőlünk. S ez így van, azaz hogy *egy lesz, ha a vendégöl urak jó hangzában hozzá nem*

fognak a szükséges teendőkhez. — Igenis, tehát tenni kell, még pedig hatádkülönül, csak az a kérdés, hogy — mit?

Ha a t. kongresszus lesz kegyes még egy kis idejét szentelni, erre vonatkozó nézetemet a követezőképen leszek bátor kifejteni.

A vendégölös ipart veszély fenyegeti, *tehát tenni is cselekedni kell!*

A kérdés az volna, hogy: *mit kellene tenni?*

A felelet erre csak ez lehet: *Kézet fogni és szövetkezni a bormetelökkel és a szolozgadjakkal.*

Hogy miért éppen ezekkel?

1. ezen szakma élete és jövedője így lényeg:

2. ezen iparig engedélyhez és nem képesítéshez kötött s mint ilyen, egyenrangba állunk: a *külföldi, a csodászertő, a szelso, az új, a bór- és társasági ipar, illetve földi ügyek.* Gyönyörű egyenrangisták! S ki gondol arra, hogy a vendégölök, iparuk megvédésére nézve, *ezek valamelyikével keresnek a bormetel?*

Egy tan — a *kereskedővel.*

Az azonban ha én ezt ajánlanám, a szakmáját tanult és gyakorolt vendégöl egyszerűen kinevelem, a mint hogy tenném én is azt, a ki nekem ilyféle meggyőződésűt fejezné ki.

Tavol tehát ezektől, mind pedig minden más kombinációtól, *hogy a vendégöl ipar vesztéshetetlen érdekek az csak megvédése legyen, hanem hogy az új itre boldogján és feliragyaszon: a vendégölöknek szövetkeznie kell a bormetelökkel és erre nére azokkal, illetve a bormetelök szövetkezetek ügyeskedni — az alkalmat keresendő — érintkezésbe kell lépni.*

Éz esetben:

1. a *borítékolt szövetkezetek*nek reánk vendégölökre nézve azon előbb ismertetett sereimes pontjai: *törletének!*

2. a vendégölöknek azon régi óhaja, hogy iparuk képesítéshez köttessenek, — ha bár akként is, a mint annak megoldásáról *Gelléri Mór* királyi tanácsos ur szolt beszédeben — ezen hatalmas szövetség segítségével csakhamar elérhetnek. De nemcsak ez, hanem mind olyan fajta és természeti bajok kérdések, — a melyek megszüntetésére a mai körülmények között még csak gondolni sem lehet — azon esetben a *legvárhatóbb időkön belül* jennének megoldhatók.

En azon meggyőződésben vagyok és azt merem hinni, hogy az itt mondottak igazságában senki sem kételkedhet, különösen ha azt tudjuk, hogy a bormetelök és szolozgadjakkal szövetkezés esetén nem kisebbnek a partfogóknak, mint maguk a miniszterek, vagyis: a *kormányhatalon képviselő.*

Hatalmas protokollatúsok, és ekkor boldog ez ipar!

T. kongresszus! megjegyezni óhajtom itt, miszerint

az idő kevés. A késlekedéstől ezen szakma veszedelme és érdekeinek bukása, míg a gyors intézkedéstől annak feliragyasza, nekünk, valamint utóainknak egy jobblété függ.

A befejezéshez közöltegen, ezen lapnak

(Ujkor) *egy igen nagy ügye van.* Egy országos szövetkezésnek nagy ügyét vezlja és törekszik ennek idős és fontos czélja kérdéseit a megoldás elé vinni. Az ezzel járó nagy teendők nemcsak a küzdő egyének minden idejét, de ezen lap terét is teljesen megakná foglalja le. És mindannak dacára mégis, a mit a többi szakközölönyök mindvégig nem tettek, ezen folytonosan nagy szakközölgy s teendőik elfoglalni lapnak kellett helye és idejének is kerülni. *Az 1898. nov. 25-én* megjelent szám már czikkizik a barhamistól s midőn ezekről felháborodva szól, a hamistási ügyből a konsequenciáját levonja és felveti az eszmét:

Alakítsanak a ventylókhoz bpesti központi országos bapincz-egyletet s ennek főkövet a bortermő vidékekhez közel eső városokban.

Az ezen eszme létesítési tervét hosszabban tárgyalva, valamint a további borcikkhez hosszú sorozatát megelőző cikket megjelent, mondott előben tehát három hónappal előbb, hogy a szőlőgazdák szerelvénye nyomatásban napvilágot látott.

Hogy ennek, valamint a sok jó ügy s tette való buzditás és küzömlenék mi eredménye sem lett, erre nézve méltóan emléklékbe risszaidézni, a mi ezen szék elején a saját embeincnek hivataláról mondatott.

HIVATALOS RÉSZ.

A Londoni Magyar Pinczér-körből.

Jegyzőkönyv.

Felvetetett a Londoni Magyar Pinczér-kör 1899. aug. hó 20-án tartott r. t. évi közgyűléséről.

Jelen voltak: *Kommer Béla, Doeskálit Mihály, Doeskálit István, Tachler Gyula, Tachler Lajos, Cifrák Antal, Francisz Antal, Fuchs Pál, Berics Mihály, Kisfaludi Alfréd, Bayer Jenő és Berics Lipót.*

Elnök *Kommer Béla* az ülést megnyitja kapcsán szívesen üdvözli a szép számban megjelenteket és elrendeli a múlt itélis jegyzőkönyvének felolvasását és annak hitelesítését.

Elnök ur sájjalatt emlékszik *Dénesz Miklós* fáradszón ügybuzgó szaktársunkról, a ki mint bátrahagytó leveleiben tudatja, Frankonba távozott. Akiéllel elutazása előtt nem találkozhattak leveleiben bucsuzik el, és midőn t. kártársát, különösen a tisztakart, a közgyűlés vezetése és a közgyűlést megválasztani kéri és bátorítja — igéri, hogy a körnek, bárhol is leend, mindig hű és kitűző tagja fog maradni.

Jelentés tétetik a kör tagjairól és határozatba vétetik, hogy mindazok, a kik Londonból elutaztak és a kik hat hónapi tagok dijakból hátrálékba vannak, a kör tagjai sorából töröltenek. Felvehető azonban újra, ha a rendes díjak és hátrálékukat beküldik.

Hegy (előbb *Spitzer*) Ignác, ki a körrel szemben visszaéléseket tanúsított, körből ből egyszerű és mindenkorra töröltenek. — Azon pénz pedig — összeg 15 schilling — melyet a könyvelőm ura tért a „Kör” pénztárából kivett, *Kiss István* és *Fuchs Pál* uraknak, mint jótállónak kell megteríteni.

Ezek után elnök *Kommer Béla* benyújtja a tisztakart lemondását s miután a szavazólapokat kiosztja, az ülést 5 perczre felüggeszti. A beadott szavazó lapok szerint megválasztattak:

Elnök: *Doeskálit Mihály*, alelnök: *Francisz Antal*, pénztárnok: *Bayer Jenő*, b-ügyi titkár: *Doeskálit M.*, külügyi titkár: *Kiss István*, I. könyvtárnok: *Doeskálit István*, II. könyvtárnok: *Berics Mihály* és ellenőrök *Francisz Antal*.

Választmányi tagok lettek: *Fuchs Pál, Kappeler Rezső, Doeskálit István, Schuder Ferenc, Szenic József* és *Lach Ferenc*. A kör farsangszaki képviselőjének *Dénesz Miklós* neveztetési ki.

Elnök *Doeskálit Mihály*, a maga, valamint az újonnan választott tisztársait nevében megköszöni a bizalmat és kitüntetés, s azokkal együtt oda fog törekedni, hogy azt ki is eredménye.

Azon indítvány, hogy a kör tagjai jelvényeket szerezzenek be, nem fogadtatott,

azon okból, hogy a kör jelenleg az ahhoz mért számu tagokkal nem rendelkezik.

Napirendben több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárta.

Kmf.

Doeskálit Mihály,

elnök és titkár.

A „bpesti kávésszékdek kör”-éből.

Jegyzőkönyv

Felvetetett a „Budapesti kávésszékdek kör” választmányának f. évi augusztus hó 29-én VI. ker. Hajós-u. 31. sz. a. az együttes helyközvetítés tárgyában tartott üléséről.

Jelenlévők: *Olmosi József* és *Bronner Mihály* alelnök, *Halasi Gyula* pénztárnok, *Weinberger Dezső, Sonnenfeld Rezső, Kállay Jenő, Kredens Ede, Koltai József, Ott Nándor, Fritz Ferenc, Forintos Dénes, Steiner József, Hoffmann Miklós* választmányi tag urak és *Jankóik Gyula* dr. ügyvédjelölt, mint felkért jegyzőkönyvvezető.

Olmosi József alelnök üdvözli a megjelenteket, constaltája a határozatképességet, a jkv. vezetésére *Jankóik Gyula* urat és hitelesítésére *Fritz Ferenc* és *Kredens Ede* urakat kéri fel, majd az ülést megnyitja.

1. Ezután előadja, hogy a múlt itélis jkv fel nem olvasható és a titkari jelentés cíve nem tartható, mert *F. Kiss Lajos* ur kötelességének nem tett eleget s ezért az alelnök *Jankóik* urat vette igénybe.

Helyesleg tudomásul vétetik.

2. Alelnök ur előterjeszt és felolvassa a kávéspártarsulat levélét a helyközvetítés tárgyában, mely szerint a kör konkrét javaslati tetelére hivatik fel. A javaslat kidolgozása céljából indítványozza egy 6 tagú bizottság kiküldését. Ez a bizottság azán érintkezéstbe lépne a kávéspártarsulat kiküldöttével.

Sonnenfeld Rezső a 6-os bizottságot feleslegesnek tartja és csak *Olmosi* meg *Jankóik* urakat kéri kiküldeni.

Bronner Mihály előbb Nérey ur véleményét tartja kikérendőnek.

Többek hozzászólása után alelnök ragaszkodik indítványához, mert önmagát ezen elég jelentős feladatra gyengének tartja, s mert az urak 8 tagot kívánnak s e tagok megválasztását órá bizzák, a kiküldendő bizottságba kijelölt *Koltai, Halasi, Ott, Olmosi, Kredens, Bronner, Sonnenfeld* és *Lőrincz Elek* választmányi tag urakat.

Helyesleg tudomásul vétetik.

3. *Halasi* ur indítványozza, hogy az összejövetelek ideje megállapítsanak.

Olmosi alelnök a pentéki összejöveteleket keddre tartani jónak tartani, az összejövetelek helye továbbra is a Handelsberger-féle vendéglő.

Helyesleg tudomásul vétetik s határozatba emeltetik.

4. *Halasi* és *Olmosi* alelnök urak indítványára

Jankóik ur megbiztat, hogy Weingruber urat, a kávéspártarsulat kiküldöttjét értesítse, hogy bizottság kildetését ki javaslati szerkesztésére.

5. Alelnök felhatalmazást kér nyomatványok beszerzésére, törzskönyv és nyugtáblanketták megrendelésére és arra, hogy *Jankóik* urat tükárat alkalmazhassa s javadalmazásait megállapíthassa.

A felhatalmazás megadatik.

6. Alelnök javasolja, hogy a mai itélis jegyzőkönyve a kávéspártarsulatnak és a szakközönlönyöknek megküldésnek. Egyen indítványozza, hogy a szakközönlönyök a kör részére megrendeltesse. A lapok a Handelsberger-féle vendéglőbe, VI. Hájós-utca 31. szám alá rendelendők.

Ezen indítvány elfogadtatik.

A napirend lezárultával és több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárta.

Kmf.

Fritz Ferenc s. l.

Kredens Ede s. l.

„Válasz”

— az „Ujkor” 42. sz. megjelent „Nyit level a kolozsvári pinczér-körhöz” czimu közleményre. —

Tekintetes Szerkesztő ur!

A szerkesztése által megjelent „Ujkor” f. é. augusztus hó 15-iki 42. számban egy hely és aláírás nélküli cikket jelent meg a következő czimmel: „Nyit level a kolozsvári pinczér-körhöz” s ebben nem valami megtestelő hangon, sőt mondhatni egyneműen sőtörleg bíráltatik el több közérdeklő ügyben állítólag tanusított magatartásunk!

A kolozsvári pinczéri kar loyálisan veli eljarni akkor, a midőn a cikkből, ki a Névtelenség leple alatt, hozzá illő modorban egy közbecsülésben álló testület olyan darabos módon, elkeresedett állapotban válogatott ékesszólással, mondhatni bizonyos czimzussal a közvélemény előtt pellengetre állítani igyekszik, — polemiába nem bocsátkozik, de nem mulaszthatja el megbotránkoztatásnak s önzetere felháborodásának kifejezést nem adni a felett, hogy egy széklabban — ha minjárt a közgyűlés érdekelne — — ilyenjait anonyim cikkek lássanak szerkesztői jóváhagyással napvilágot.

A kolozsvári pinczéri kar még eddig soha és semmi körülmények közt nem szolgált s nem is fog részalójai arra, hogy szakgyűlések támogatására, hasznos és üdős intézmények létesítésére, nemes tettek elkövetésére saját territóriumán kívül figyelmességüket, buzditásokat elfogadjon, mert létjogosultságának tudatával bír s önmagát érvényesíteni mindég képes, — megmutatta ezt számtalan tetteiben s legközlebb józan gondolkodásának, éies előrelátásának, nemes törekvésének elvitatásatlan tanejelét marandóvá is fogja tenni.

A fenti odaszó cikket minden szerkesztői kommentár nélküli látvány napvilágot, azt kell felteteleznünk, hogy t. szerkesztő urnak erőt előzetesen tudomása nem volt s ez a feltevés jogosít fel minket arra, hogy a nyilvánosság előtt kérdjünk: egyetért-e a Névtelen cikkből ur intentionál s magáéval tesszi-e a napvilágot látott cikket tartalmát? mert ez esetben szerkesztő urnak a fent említett cikkből felbuzott és összes alaptalan vádaskozásra, elferdített, rosszakaratu, legből s besugásból érdehetet — nem intelligens gondolkodásra való — állítólagos tényekre megmaszthatatlan dokumentumainkat igen szívesen rendelkezésre bocsátjuk, már csak azért is, hogy Névtelen cikkből ur hason esetben szerkesztői bizalmával vissza ne érhessen s hogy egy széklabban személyes politika ne érvényesülhessen!

Végül kerjük mint ügybarátot: szíveskedjék jelen sorainkat, mely előzetes értekezletünk alfoszartját tünteti fel, b. lapjában kiadni a végett, hogy a közvélemény idejkorán karunkról hamisítatlan tájékoztat nyheressen.

Becses választát a megjelentő közlebbi számban várva, vagyunk

hazafutól üdvözlélettel:

Kolozsvárt, 1899. évi augusztus hó 25-én.

A kolozsvári pinczéri kar megbízásából:

Simon József m. b. elnök, *Bécsi József, Hoffmann József, Pjerschy Ferenc, Martin Béla, Klim Mór, Schmoff Károly, Holl János, Verib Pál, Uj, Walter Károly, Fekete Lajos, Roth Mór, Davidovics Zsig, Péter József, Báth Ferenc, Háberfeld Gyula, Heccfeld Ferenc, Ottján Gróf, Weber Izidor, Nagy Sándor, Batthyás Gyula.*

A kolozsvári pinczér-karunk, t. kártársainknak sietve és örömmel adjuk meg a választ. Egrészret, mert kötelességünk. Más-

részt, mert ezt tettük volna amugy is. Nézzük meg tehát, hogy t. kartársaink választásánál mi a foglalat, a lényeg, hogy erre nézve minél tárgyilagosabb és érthetőbben megválaszolassunk.

A lényeg az volna, hogy kolozsvári kartársaink emittett „Nyílt level” által serverte érzik magukat s ebből kiindulva azt óhajtsák megdönteni, hogy ki rejtőzik a névtelenség lepié alatt? Válaszunkban a szerkesztő szinte érintve lesz, hogy az odusszus czikk minden kommentár nélkül látott napvilágot. Erre nézve ezermegye ezekkel, hogy *kommentár* idő és térszűke miatt nem jelenhet meg. Czikk íróival azonban mi sem értünk egyet s különösen a tekintetben nem, ha ténő *nyílt levelben* olyankor is érintett, a kik a dologhoz egyáltalán nem tartoznak. Hogy ezek kik tartoznak? — meg fogjuk tudni a következőkben.

Nem czikkíróink, hanem a sajtó, illetve a korrektor hibája, hogy a *nyílt level* nem ezen eredeti — „Nyílt level a kolozsvári mozgalmi bizottság és nyugdíj-előadományok” — címmel jelent meg. Hogy tán ezzel is helyet nyerjen, rövidítette meg a címet a korrektor, nem gondolván arra (mint nem szakember) hogy ezen tettevel mily következményeknek lehet okozója. A legsajnálhatóbb azonban az volt, hogy szerkesztőnk éppen *ezt követelményt* nem nevezte át nagy előfoglaltság miatt.

Mindannak dacára, ezekből világosan kitetszik, hogy az, kikhez és mi czéllal lett intézve: Nem a „pinczéri” karhoz s nem is a vegből, hogy a kolozsvári t. kartárs *arcképek* című czikkjével a közönlényen előtt fellegelje állítsa. Ő azt a mozg. bizottsághoz s az O. P. E. és a *nyugdíj. ügyben intézte* és éppen e miatt kell nem inkább sajnálatunkat, mint oszálkodásunkat kifejeznie, hogy t. kartársaink *fennt* választ egy olyan egyénre irattak meg, a ki a gyönyörű stíly level s egyéb iratok szerkesztését is, *de a mi — pinczér — ügyét* annál kevesebbet ismert. — Mi öszintén sajnáljuk, hogy a hevenyesen és *darabos módon* írt „Nyílt levelre” — időkön hiánya miatt azt a bizonyos *fényt* nem alkalmazhatjuk. És *a mindkét ügynek rendeltetellen hite*!-t, ep e miatt ítéljük mi is el.

Válaszunkban t. kartársaink megemléknek, hogy a „Nyílt levelben foglalt *rosszkaratú* és állítólagos tények megczáfolására vonatkozó bizonyítékokat *igen szívesen* bocsátják rendelkezésre.

Nem mulasztjuk el, hogy erre nézve t. kartársaink, különösen pedig *Simon József* mozg. bizottsági *írók* *nrak* előtt is örömtű és köszönetünket ki ne fejezzük, mert ez által az ezen ügynek rejtélyes üveztöböl meg a tisztásra könyvi szerrel juthatunk, más tekintetből az *ily anomny-féle czikk írja*, valamint az arra vonatkozó *fennt* *választ* illető nézetünket minden kis fejtegetés nélkül és a leghevesebben tudjuk megkölnöki.

Nezetünk tehát ez volna:

1. Nevezze meg magamagát a „Nyílt level” *írója* és bizonyítsa be azokat az állításokat, a mit czikkjében állított.

2. A kolozsvári mozg. bizotts. t. élönke *Simon József* ur, szíveskedjék mindeme s *válaszban is emittelt* bizonyítékokat beküldeni, a melyek névelten írva czáfolva, a mozg. bizottságra vonatkoznak.

Mindemetek téve, azt merjük hinni, hogy ezen esetben nemcsak a közönlény meggyőztetve, de mi magunk is meg leszünk győződve a felől, hogy ezen ügy nem személyi, s nem a szerkesztő-egység, hanem egyenesen a közügyekhez tartozik.

Igen tisztelt *kolozsvári kartársaink*nak tehát eszerint kövöl az ezen ügybeni to-

vábbi intézkedésüket, mert nézetünk szerint ez nemcsak a leghevesebb, de ezzel még közügyeinknek is nagy hasznára lehetünk.

Felhívás

a Petőfi-ház felépítésére.

Minden háznál otthon van Ő, csak magának nincs otthona.

Műmái, sóféléte kiadványokban, kéziratai, emléktárgyai, arcképei, szobrai egész muzzeumot megöltenének, ha volna ilyen muzzeum.

Ennek a létrehozását tervezte a Petőfi-Társaság: a *Petőfi-ház*at.

Egy emlékszeretőket a nagy költő nevének megörökösének, a szekes főváros egyik legdíszesebb pontján, mely klasszikus stíly építészetével, öszopecsarnokában a nagy költő szellemi bajtársainak mellszobrával, Budapestnek is egyik ékesesget képezne, s az utókor számára megtartogatni méltó ereklyét, munkáit, lehetőleg többi remekirók ereklyéivel együtt, belső helyiségiben megörözze.

De a Petőfi-ház egyáltalán, mint a Petőfi-Társaság irodalmi gyűléseire szánt díszes helyiség, mely más irodalmi egyesületek előtt szintén készséggel megnyílik: állandó templomul fog szolgálni a magyar Műszáknak. A kegyelet öltárán lobogni fog itt azon szellemi tevékenység éber lángja, melyből nemzeti irodalmunk annyi nagy bajnoka adott életerőt századokot a fenkölő hazafias érzületnek, nemzeti műveltségnek.

Minden magyar kegyeletet önzettel fog tekinteni irodalmunk e Pantheonára, az idegen pedig a magyar név tiszteletével, látva, hogy mi a nyugot: kelet népe is megbecsült irodalmát, mint a nemzeti élet főtényezőjét.

A magyar nemzethez fordulunk a tervezett Petőfi-ház létesítése végett.

Ha mindazok, kik Petőfi műveiben lelki gyönyört találtak, ha mindazok, kik Petőfi lángjában hazaszeretékűk aczélfát megdedtették, osszarrakják áldozatfilereiket: ez emléksarnok hírdetni fogja a magyar nemzet halájt legnépszerűbb költője iránt, és lelkesítő elismerést a magyar szépirodalom iránt, melynek Petőfi világraszóó alakja volt.

Számítunk a egész magyar nemzetre, kicsinyére és nagyjára egyaránt.

A legkisebb összeg is köszönettel fogadtatik s föl lesz jegyezve a pergameire a Petőfi-ház emlékkönyvében.

Most, Petőfi vértanú halálának ötvenedik évfordulóján, intezzük el felhívást a magyar nemzethez, s hisszük, hogy ezen napokban, midőn minden honfi szív nyitva van, kerő szavunk helyére fog találni.

Budapest, 1890. július havában.

Borbék Lajos, *Jókai Mór,*
a Petőfi-Társ. alelnöke. a Petőfi-Társ. élönke.

Lapunk most *számban* olvasónkhoz intézett felhívásunkra vonatkozólag tisztelettel értesítjük olvasó közönségünket, hogy az emittett gyűjtőlevelet legközelebb fogjuk ügybuzgóbb kartársaink címzére elküldeni.

Mi a magunk részéről a gyűjtést megkezdtük s az eredmény közzétét jó számmunk hagyjuk, a mikorra gyűjtőívünk okvetlenül betelik.

A mily szeretettel és felkeszéssel teljesítjük ezen gyönyörű terv alkalmából hazafiai kötelességeinket, épp oly szeretettel és igaz felkeszéssel szőljük fel kartársainkat is a mozgalom támogatására. Jöjjen velünk minden magyar vendégfős és pinczér, mindenki, a ki a Petőfi dicső nemzete fiának valja magát, adjuk le filléreinket mi is a hazaszeretet szent oltárára.

Különfelek.

CZEGLÉDY GYULA MEGHALT.

Czeglédy Gyula, szakírodalmunk egyik érdemes munkása, úttörője, a volt „Pinczér Közlöny” szerkesztője, előlőzőt az élők sorából.

Elte legjavában, ferfi korán k delén érte a halál e mindig kitűnő szakterfűt, ki szóval és tettel egyaránt méltóképpen szolgált szánkunkat. A mellett, hogy a gyakorlati ieren egyike volt azoknak, kik mint pinczerek mint-tal szolgálhatnak kartársainknak, emledei oktatója, vezetője, szellemi vezére is volt pályatársainak. Alapító tagja az ország egyik legvirágzóbb szakegyesületének, a „Nagyváradi Pinczér Egylet”-nek. Reszese jóformán minden üdvs mozgalomnak, a melyek pályáink felvirágztatását volők hivatta előmozdítani. Ritka, nem egyeniséget vezetett heme szakosztályunk, egyikét azon keveseknek, a kik mindenkor híven teljesítették kötelességüket.

A fájdalom és részvét koszorújával járultunk e derek pályatársunk ravatalához s kegyeletünk ez öszinte kifejezést veyek szívesen hozzátartók, kiknek bánatában mi is osztozunk.

Lapunk mai száma nagy terjedelem és a nyomda munkáinak túlhalmozottsága miatt, 6 napot keszt.

Lapunk mai száma 3500 példányban jelent meg.

A **szegedi országos mezőgazdasági kiállítás** keretében méltó elhelyezést és igen tanulságos csoportosítást nyert a szőlőszőlés és borászati csoportkiállítás is. Igen óhajtanodónak véljük, hogy a szaktársak, kiknek módjukban áll, olvellenlőt tekintsek meg e kiállítást. Tízestebb „smeretese” e kiállításnak a jóvő számkunka kell hogy legyen, a f. hó 8. és 9-én megtartandó ország. szőlőszőlés és borászati kongresszus miatt, amelyet azonban nem mulasztathatunk el megjegyezni, hogy egy ily kiállítás beható megismerését mi a szakolátotts szempontjából is rendkívül fontosnak és üdvsnek tartjuk s fentartjuk magunknak, hogy erőll szerzett és szerzendő tapasztalatainkat annak idején érvényesíthessük.

Adomány a nyugdíj-egyesületnek. Mint temesvári tudósintézet élönke, *Drober N.* brassói élönke és közismert kiválóan tudatos nemz. szűvárosában Temesvárt írt, miközben a mi derek barátunkal, a fenn. mozg. bizotts. élönkét, *Tóth* Kalmánnal is megismerkedt. Ezen ismertéskor a szűb szűb egy t. pinczérsgé jelen mozgalmá s a mi munkésben levő országos nyug. egyesület, melynek szűb és üdvs voltit a kitűnő szakfűt nem csak szóval méltatta, hanem a nyug. egyesület *Jávra* azonnál 100 forint juttat, mely összeget *Tóth* Kalmán azon meggyőzéssel adott át, hogy azt juttassa a temesvári p. egylet kezébe, míg a válasszomány itt is meg nek alakul, mely alkalommal a közönlény csőkötor egy nagyobb összeget fog járúni. Midőn mi ezen közönlény s újabb jelszavakat konstaljuk, csak megérőstet és győzet többséket a hit, hogy az O. P. E. nyugdíj-egyesületünknek csak előmozdítására van és lehet.

Kedves vendégje érkezett szerkesztőségünknek a kiállítás napok alkalmával, ki azonban nálunk jövet, mint menet, alig hogy egy-egy felőrárt tölthetett. A kedves vendégünk ugyanis *Mayer József*, tartalékos hadapród, az úvidéki *Mayer* vagy szálló igazgatója, a szegedi ország. mezőg. kiállításra jött s a sietésre az amugy is rövidre szabott napok kesztették. Itt jegyezzük meg, hogy *Mayer József* kiváló ügybarátunk, az O. P. E. úvidéki M. P. A. T. derek élönke szerkesztésében már a legközelebbi napokban egy

kötött át, hogy a minden tekintetben szép és modern berendezésű kávéház, az előkelő vendég közönség számára teljesen megfelelően.

Uj kávéház. Róth Géza, közműveltségünk S.-A. Újfeljelen egy új építelés, egy, a mai kor izésének minden tekintetben megfelelő, szépséges berendezésű kávéházat fog nyitni. Jelen számláskunk vállalatához előre is gratulálunk.

Szálló átvétel. Szentesen a múlt évben épült s messze földön ismert s jó hírnévű földünk, Goda István által bírt „Petőfi szálló”-t, előnyösen ismert és kitünő barátnak, Halász János, ugyanottani vendégül vette át. A tiszta, természetes borai és jó magyar konyhája által nagy hírre szert tett szállóra felvük a közfigyelmet.

Bajos dolgok. Vendégülöböl szobára . . . . . ritkán, nagyon ritkán valoznak át az emberek.

Szabóbi vendégülöböl, bár nem igen feltétlen szükség a világ sorjában, már gyakrabban vednek át a népek. Hogy aztán az új átlénygült főnök urak egyenként-másikank a mi fogalmink szerint kissé különös fogalmink vannak e szakmát illetően: azon csuda volna eszünkünk. Nem eszünkünkkel tehát az sem, a mielőtt egyik érdemes barátja értesít bennünket Diez-Sat-Martonnál. Van e szép kis erdélyi városkának egy nem igen tulajdonlagos elegans vendégül, viselő pedig ezen vendégülök csufoit helyiség az „Ösbudavár” búska nevével.

No, önek ugyan kissé fiatal, Budának se igen Buca bír, az várnak „vir”, folyton „vir”. Várja az elővélt lelkület, a pénzés bajkolt, a kik a természet megfordított rendje szerint éjlet vonulnának be Ösbudavár udujába. Várja ezeknélvél lázas türelmetlenség a kolozsvári Aspize eszelészetünök meppenél „éthordat”. Szüksége van rá nagyon. Nem azért, hogy a vendégülök kiszolgálja, hanem hogy a fejős tehát szerepében osszakk az ezen színi vendégülök, a kik nem riadnak vissza az „Isten kistérdőst” s néha napján be-behoznak Ösbudába.

Aspize pedig ígyekszik Ösbuda igényeit kielőgíteni. Szállítja a *rendelmény* tőle telhető bűsügesen. Hogy a *rendelmény* csak pár napra elég, annál jobb. Pár napra is meg kell felelni a honorátiót. Minél gyakoribb tehát Ösbudavár rendelése, annál több a honorátió. Rendelő színi . . . . . pordon vendégülök majstrom és Aspize szállító urak közt tehát rendben van a dolga.

Hanem furesa, a rendelmény, az néha tiltakozik. — Nem tetszik neki, hogy őt Ösbudai rendelték meg, ergo nem is akar a vendégülök majstrom uram fejős telene lenni. Ez se baj, mondja Ösbuda ura, hanem hát ellenszolgáltatásként ama dícsőké féjében, hogy Diez-Sat-Marton legelőböl vendégülök pinczere tehát valaki, ugy gondolja, már csak méltóságossági szempontból is visszatartandó nem csak a féjében, de minden egyéb pénzbeli illetmény is, a mit ő vételességből a pinczere részére vagy szives inkasszánt a vendégülök szivar- és egyéb járandóság fejében. — S illetmény pedig egy eszapsára köt legyen út a majstrom ur. Mert amíg ilyen formán igen sokan lehetnek szerencsésök Ösbuda pinczerei lehetni, addig gazdasági szempontból is bevuk ez a rendszer. A pinczerei fizetését egyben, hasznosabb (tán éppen szabó közlappra) lehet fordítani.

Minket azonban mind e nemes intézetek — bármily megkülönböztetett tisztelettel részesünk is egyúttal a szabó iránt, a bár mennyire szűkeink is eszünk az *é* bízalappal aorsát — nem gáncolhatunk meg abban, hogy katasztrófák óva intsük és figyelmeztessük, miszerint Ösbudavárát ép úgy mint Aspize egyanus pinczere raktárát jó messzre elkerüljük.

Eszküvé. Szabadunk múlt jó 15-én *Troll* József egy bekellet Tancz-Érseket kiasszony-nyírta. Az esküvé a Szt.-György templomban a nagyszámú meghívottak jelenlétében történt. Nászgyűjtemény voltak: a menyasszony részéről *Prædics* János, a vőlegény részéről *Garab* József. Az ifjú párnak felhőtlen szép élet- és boldogságot kívánunk!

Uj szálló-nyitás. Egerben *Marosny* Zsigmond száktársunk, egy a jelenkor izle-

sének minden tekintetben megfelelő nagy és fényes szállókat nyitott. Az új szálló tiszta borait és izletes konyháit közfigyelmünkre ajánljuk.

Absteinthe Cochtail. 1-6-6 receptet *Aczél* Miksa „American Bar” című könyvének *Étvagygyerjesztő italok* osztályából.

1. Tegy a keverő pohárba (1. ábra) pár darab tiszta jéget, fekszedez 4 csepp angostura keserűt és 2 csepp caracot, adj hozzá egy kavacsánál anisettet, tolsd fel az egészet egyenlő mennyiségű viz- és abszinttal. Ha ezen keveréket jól, egytelenszen felkavartad, szurd át és szolgáld fel.

(U. i. a fehér abszintit itt előnyösebb, mint a zöld és pedig azért, mert a fehér keverés közben rosszaszínűvé válik, míg a zöld magaros szürkés lesz.)

Aczél Miksa könyvéről az „American Bar”-ról kevés kivételt az összes hazai sajtó „Irodalom és művészet” című rovatában mind egybehangzó és a legszebb elismerés hangján szóló bíralatok jelentek meg, a melyek a hasznos és e téren hazagot pótló könyvre felvük az összes színdáns-, vendégülök- és kávéások figyelmét. Ezek közül egyet, mely a „Magyarország”-ban jelent meg, itt közlünk:

„*American Bar*” E cím alatt hasznos könyvet írt *Aczél* Miksa, a húsio-hevítő és étvagygyerjesztő finomság italok készitési módjáról, miben az amerikai elemeszt szaktételeket. Naluk az ilyen italok készitésére még kevés gondot fordítottak és ezért nem eszékely öngyvesz vándorok is évenként a külföldre az ugynevezett kávéház és czukrász italokért. *Aczél* Miksa csinos képekkel élmékkelt ízeteit tehát hazagot pótló ezen a téren. Különösen vendégülökink, csu-társaink, kávéház- és szállodalátogatóinknak sok hasznos utmutatást közöl benne találai. *Árn 2 korona.*.)

A mindenütt felitűnt kelettel „American Bar”-ra, a mely egy mi szakmánkhöz tartozóan (vendégülök és kávéház) sem hiányozhatunk, újból felvük a szakközönségünknek figyelmét. A teljesítmés múnck ára csak 2 korona, a mely pénz előre beklükkel mellett megrendelhető szerezől. *Aczél* Miksa, Royal-szálloda Bpest, és lapunk kiadóhivatalában.

Szegrádion Ott Ferencz, a besztzercei mozzg. bizottság volt derek élnöke, „Othon” czimmel egy elegáns és előkelő izlésű kávéházat nyitott. Sok sikert!

A pinczerekről.

lta: Vasi.

Tisztelt olvasók! Van szerencsém magunk bemutatni, hogy én is pinczere vagyok. Az ám, meg pedig zsenge koromtól kezdve. 28 éve annak, hogy taposom, járóm ezt a pályát, a melyet — nem dicsekszebből mondom — megtanultam alaposan és jól. Szerencsém (szerencselenségemre) nem volt soha sem. De a mivel, há! Istennek rendelkez, van jó látó, megfigyelő és emlékező tehetség képességem Mindazon által Isten, vagy sorsom jóvalból — a közölt illetve — mindegyike (mert nem volt Ujkorunk) mi hasznát sem vetttem. Nem volt alkalom s nem tudtam ezen drága, Istenőt nyert, tulajdonságokat érvényesíteni. Most azonban megdől már a kegyetlen sors hatalma a pinczere felett, alkalmiszertem taláom az időt, hogy azokat érvényesítesem, esztég *értekesítés* nem (nem boráncsítés) a *köz járára*. Ez vezérel engemet s nem egyéb, hogy a *helyzetünk járható célzó férfierek és által is előre uodtíttassanak*. Ezen kívül pedig érdeltek sem lesz, sőt mondhatom inkább, hogy tanulmányos és élvezetes fog lenni mind azoknak, a kik szeretnek hallani vagy olvasni oly dolgok feől, a melyek „a pinczerekről” szólnak.

Jójj tehát kedves memóriám és szolgálatod pennám alá az anyagot, hord ide papírosim: följárj a magot a melyet én most el fogok vetni. Hogy ki fogja learrni? Azt majd a jó idő mutatja meg.

A t. olvasónak nézetével találkoznai akkor, a midőn soraimnak bevezetését azon kezdem, hogy:

Mi az a pinczere pálya és kikből lesznek pinczerek?

Erre én azt felelém:

— A pinczere pálya, alapjában véve, a kenyérgesert dolgában nem valami megvetendő pálya. Azt sem mondom talán rosszul, hogy azért még ennél jobb is lehetne. Már tesszem, a milyen volt annak előtte.

A másik kérdésre, hogy kikből lesznek pinczerek, a felelet szintén nem nehéz.

— Szegény és elszegényelt családok gyermekeiből lesznek legtöbbször pinczerek. Nagyon eszékely azon jobb módú családokból származottak száma, a kik ezen pályára lépnek.

A pinczere pálya tehát — leszámítva a sok cöljezetést és a 14—16 órai munkaidőt — még mindig szép haladásra való, különösen ott, a hol kereset megfelelő. De hat a hibát nem is itt kell keresni és én sem itt kérem. Nezzük tehát, hogy hol a hiba?

Ha elfogadtam bíralat tárgyává teszünk egyes dolgokat, aknadnak több olyanok, amelyek elég alkalmasok arra, hogy a pinczere hivatása közepett, emberi méltóságában teljesen degradálják.

Itt azonban mielőtt tovább mennék, elkerülhetetlen szükségesnek tartom megjegyezni, hogy ne talan a-on téves fel fogás legyen erőt rajtuk, hogy a vendégülök oktatásának a pinczere neveléséről. A pinczere nevelését illetően, a vendégülök ezt úgy írtaoktelt elődeikéül. A mint látta azt a vendégülök, hogy mint nevelődik s tanult az a pinczere, ő sem fordított külön gondot arra. De hogyan is, mikor ezt ő másutt — már tesszem száskiolok, vagy rendszeresített viszonyok — nem látta s tapasztalta? De foglalkozunk egy-két sorban azzal, hogy a pinczerek eddig *hogyan neveltek?*

(Folyt. köv.)

A zseborák titka.

— Itta: Misi Zsiga. —

— **A zseborák titka.** A zseborák viselői közül sokan el nem bírják képzelni, hogy a finom szerkesztetű tenyegyek mily nagygyűrű mozgásmunka vannak nap és évenként viselésre s így csak kevesen adjuk meg annak a kelő állapotát. Már pedig az apólis elismültása óva annak a legelőböl, hogy óráink időnként felizzó rosszul járunk, sőt meg is állnak, pedig mindennemű dehis veselő keűes és izsáltias által, meg említek a finom tenyegyek tisztára hamarabb kopnak és így onként következik, hogy a nagygyűrű kopás által az óra szerkesztés miharabb elpusztul.

Példán szorolom fel itt röviden, hogy a zseborák egyenlő részeit mily órási sok mozgást végeznek nap és évenként. Egy közönséges amerikai zseborák órákerete naponként 4 s így évenként 1400 koforgást végez. A közönséges keret naponként 24 s így évenként 870 koforgást végez, a harmadik keret naponként 190 s így évenként 69300 koforgást végez. A minő-pinczere keret naponként 240 s így évenként 86400 koforgást végez. A zseborák keret naponként 12960 s így évenként 4.728.200 koforgást végez és végül egy óra ketyegés naponként 988.800 s így évenként 141.812.000 koforgást végez.

Ezen megdöbbentően számszerű adatok kell hogy bátorítsák tehát, hogy milyen fontos és szükséges a zseborák tisztítása és kenése. Ezélen és törekvésben, hogy ezen elfelátlásom által minden óráviselőnk, ki tunicomom követni hajlandó, az eddigelőböl ösőbb módon legyen tisztáltsa az óráját rendszerben s jó karban tartandó, négy tapasztalásból utána egyeztet, hogy mily előnyös befolyással van az órára a kenés és tisztítás, mily nagy időben van biztosítsa ezáltal annak

járása, másrészt pedig szintén régi tapasztalattal tudom azt is, hogy mily nehéz egységnek a gyakorlat előforduló óvjávitásokat — 2—3 forintot kifizetni, de különösen a szegényebb embernek, miután őra nélkül bármint szolgálattal ember nem lehet. It is alkalomszerű ezen kiemelésre hivatalozni, hogy a keres is nagy, főleg ha kénik, hogyne kellene tehát azt így főnem szerkesztésnél alkalmazni?

A legemberbarátibb szándék vezérelt engemet tehát a midőn ezen tudnivalók Polgármesteri hivatalomban ajánlani és kijelenteni, hogy ezen tudnivalók közreadása után szegénynek, maroknyi egységért, ki országjólétét hozzaan fordul, egy zsebből 40 kretit tszirtók és megkénik, majd az idő igazolási fiók, különösen azok előtt, kik ezen tudnivalókat a megjelölt keményassal fogadják s országjólétét bíróságban fordítják hasznára, hogy ezen reform valóban javítás és hasznos is. Ha a bizalom oly nagy lesz, miként én azt joggal remélehetem, nem lesz ezentul Szegeden és környékén rosszul jóra óra.

Üzlettem minden tekintetben a mai kor igényeinek rendetben és azt különösen az alábbi három szempontban, u. m. ésszer és látszó, ismeretlenül elválasztani és javításban minden tekintetben versenyképessé tenni, minthogy nálam komolyan mindenkit meggyőződésű minden áll az az elv, hogy „keves haszonnal nagy forgalomban elérni”. Törőskék miatt mutatóból csak az alábbi néhány embert felsorolok le: Pása sorban az egy zsebből kenne és tisztasága 40 kretit, bármint finom megcsinált és vastagsága orvátveve 9 kretit, egy rugó betéte 32 kr. és 62 kretit lenül, egy zsebkönyvcsőből 60 kretit, egy erős szemüvegű 5 kr., egy órákés 3 kr. 4 kr., egy ébresztőóra 1 forint 40 krajczáról felel, egy fali óra 1 ft 50 kretit felel, egy ing óra 3 ft 10 kretit felel, egy zseboróca 2 ft 10 kretit felel, s k. Láncoz 25 kretit felel, gyűrűk 27 kretit felel, borsókók 30 kretit felel, nyakzav 45 kretit felel, gyűrűkbe kövvel betéte munka és kövvel egytt 40 kretit felel, sz. Szemüvegű 20 kretit felel, egy zsebt. foglaval 80 kretit felel, zsebt. foglaval 1 kretit felel, zsvicker 40 kretit felel, aranykerete foglalt zsvicker 5 kretit felel, aranykerete foglalt szeműv 8 kretit felel, Műndezk és legértékesebb órák, órák és látszerek, különféle anyagból u. m. m. c. el, ezüst és aranyból, mint e három szakmába vagyok nálam szigorúan szabott árban kaphatók.

Minden egyes darab, mely üzletben elárultás alá kerül, az üzleti világban forgalomban jöhött legelőcsenyebb árban van készítmény, ki van tehát zárvá az eszt, hogy a ki üzletben vásárol, úgynevezett beugrásnak legyen kitéve, tehát nálam gazdas. szegény vagy gyermek, mikl egyformán lesz kedveleg s üzletből távozza seninek sincs óra bándoknál vagy mondani hogy becsapodott. Vidéki megrendések nem tetszés esetén 8 napon belül visszafogadják, és a félmaru postaköltségek általában megértendők, valamint az utaztatási óraszege is visszaküldött vagy kívánság szerint az árát becsenelték, ha valamely tárgy javítás végett hozam küldés, csak az ide küldés postaköltséget ével a küldés, a visszaküldés költsége szintén emegemélett, ha a javított óráról az óra a jótállási időn belül postaköltséget meg az ide, mint az összeküldés is engedelmélett, valamint a javítás is díjtalan a jótállási időtartama.

Maradok magamat a nagyközönség részéről eddig is tapasztalt szives jóindulatába ajánlvá változatlan tisztellett

Misi Zsig óras, ésszer és létszerkereskedése és javító műhelye Szegeden, régi Zsoltó ház, a váro-ház mellett.

Előfizetési felhívás.

Tisztelettel felkérjük mindazon előfizetőinket, kiknek előfizetése lejárt, hogy azt megújítani mielőbb sziveskedjenek. A kiknek előfizetése lejárt, lapjukhoz postautalványt mellékelünk. A borfűknak — hogy az O. P. Egyesület czejla és a nyugdíj-egyesületi dolgokról már is tájékozódva legyenek — a lapot fél előf. áron küldi a kiadónál.

Lapunk előfizetési ára, mint eddig, rendszeren: egész évre 6 ft, félévre 3 ft, negyed évre 1 ft 50 kr. Borfűknak: fél évre 1 ft 50 kr., egész évre 3 ft. Egyes zám ára 25 kr.

Az előfizetést megújítani — hogy a lap szétküldésénél fenakadás ne történjen — kéri

Az „Ujkor” szerkesztőse és kiadónálvala.

Egy anya halálára.

— B. . . . M. . . . kiaszszonyunk. —

Előszólam a tavaszok
Bérid és bus kimáhdalt,
Ki tudja, hogy itt kell nyugni
Szép gyermekét, kő virágját.
Nyom hiren épölgatta;
Hissz és volt minden öröme,
Hogy ráj virágja meg se várt,
Már várt a durva sors keze.

Már elűz lánja, miként
Ülőzi sora horogánál;
Mely mint mogorósa és bűnik
Az ártatlan szép rózsánál . . .

Mi boldog, ki korán szűlet,
S lát hosszú tavasz ételei
S ha a tavasz azt látihaja —
Hogy rége már a szeretetl. . .

És így ha jó egykor a félt,
Boldogban szűlt le a virág,
Mert nem győrti gond a mezt,
Hogy virágját kire bizza . . .

Tardy Gabor.

„Leányka.”

Ha én szerezés, ah
Lónak meg azt nekem,
Mondok drága
Lelke s életem.

Ha nem szerezés, ah
Add tudatom est,
Lepalább tőbb
A bú nem ejeszt . . .

Nem ejeszt bú a kén
Többi sála sem,
Hah, a lámad le Te
Ézt szép kedvesem! . . .

Botoz.

Szerkesztői üzenetek.

Felkérjük mindazon t. előfizetőinket, a kik helyeiket változtatják, hogy újabb tartozások helyük czimét a lap rendszer kiáltésze vegett egy 2 kros levezelőlapon megírni sziveskedjenek. Kérjük erre különösen a Tűrdők és nyári útlezőkölb visszakérzett kártsarankat.

D. M. London. Levél és melkelt dotok jöttek. Egyikre nézve nem volt most helyünk. Levél jón!

Bikki I. Köszönetlaba a kérdészetre. Berkezzet.

T. F. Bpest. A vers olyan, hogy nincs bem' se mérték, se rim, lényeg pedig meg olvasni is kin, — közönség meg épen ne közöllett!

K. A. N.-Várád. B. sorait vezett s a tudósított felhasználunk. Az előforduló s hozzánk tartozó dolgokat csak küldje rendszeren. Mint ezt, azokat is köszönettel vesszük.

M. Gy. D.-Szl.-Márton. Levélét s abban foglaltakat feldolgozás alá vettük. A lap említtet czimnek ment.

B. I. Pécs. M. D. India, K. F. Piski, F. R. Herkulesfürdő, lapok mentek. — W. J. Fy.-Fehérvár. Cím igazítottak, lapok mentek. — P. K. Eperjes. Menta.

H. R. Zolyom. Késéssel megy. — W. By. Pépa. Cím után kérdészököntük; ismeretlen. — Sz. K. P.-Ladany. Köszönet a szives sorokért, időközben jöttek, mint ez a mai számban is látható. — S. J. Pápa. Késéssel érkezett. — H. A. Kaposvár. A postásokör jövő számbunkban.

H. L. ügyvéd B.-Csaba. Kérdezett cím után tudakozottunk, eddig eredménytelen. Ha hollétre akárcsak tudatni fogjuk.

D. M. Páris. Levélét s látképes l. lapok jöttek mindenünnen. Utóbbi b. levélre válszunk meg. Az angolszék jobbnak az ügyek. Különbben ebből a ményü nagy országból folytonosan hallatszanak a háborus híres, szeresése azonban, hogy ezek csak hírek maradnak. Údv!

D. N.-Várád. Hát izent természetes, hogy ugy van az, Bórozó Károly mindig is derék ember volt, pláne ügyeink dolgában. A baj csak — az a sok nem mi hozzánk tartozó szakügy szerkesztők művelesi.

Semmit sem félyünk azonban, ő az ügyek embere s ha azé — úgy a miénk is és az önké is. A tszörre levélben válszólunk.

Kiadóhivatali üzenetek.

Erdeles F. urnak Pázaany. Szitarica F. részéről küldött 1/2 díj 3 forint koszonnetelt vettük. — Pítzer M. urnak Nyitra. Thalmayer F. 3 ft. Tamásy J. 1:50 és on részéről 3 ft. összesen 7 ft 50 kretit vettük. melyt köszönettel mellet it nyugtatunk. — Fűrész J. urnak Gleichenberg 3 ft koszonnetelt beérkezett. — Balduf Károly urnak Szatmár. 4 ft 50 kr. összegben is a Barozs S. urna részéről köszönetelt vettük. — B. . . . y. L. urnak Bpest. Kappell S. és Komoly J. urnak részéről küldött 2 1/4 díj, 3 ft összeg beérkezett. Köszönetelt it nyugtatunk. — Leitlég J. és Kozma M. urnak. 3—3 ft penzek beérkeztek. Köszönet a szives figyelemre.

KIS ÉS VEGYES HIRDETÉSEK. TUDAKOZÓ ROVAT.

Ezen rovatban minden hirdetésnek egyzsi közzététele, mely 5 forint terjedtül, 50 kretit kerül. 6-osz egymasztani 2:50, és 12-szer egymasztani hirdetés 4 fribba kerül. A hirdetések ára előre beküldendő.

Édes Barnám

Azt izette, hogy feltelek az „Ujkor” kis hirdetésrovat. Nem tudtam hova lenni a kedves megjelölés: Tehát meg én is érdeklődök a mi „Ujkorunk” iránt? — Ime tehát feleletem: A mit megkeresztelt. — janni fogok. Adig is levetl varja az ön szrig ha szaga. —

Bodaj G.—ja.

„Tessék felkeresni!”

Tisztelt vendégök és pinczer urak! Kiszórtát iróvándtát, a mely a felvidéken a legismertebb és legszólidabb alpolgok működik. Csakig így lehet aztán, hogy mi az O. P. E. doigai és ügyeinek a legübb előmozdító és pártolói vagyunk.

Gélfmann Ign. és fia közzétit írvala.

Ki mondja meg

hogy Wronal Janos (Zsan) pinczer ur jelenleg hol tartozdik? — A szives tudósítást Sz. J. czimre e lap kiadónálvala bízom. —

300 korona

ovaddal és teljes sziveskedéssel rendelkezem. Keresek egy főpinczért állást énterem vagy kávéházban. Értesítést l. czimem kérek e lap kiadónálvala. —

„Utmutató”

A szeker az O. P. E. létesítésig megrendeléssekkel a köztök urak és helyükben vegett a pinczer urak teljes bizalommal fordultunk, a következők pinczersegélyt ügyökök: Wagner Ferenc „egyleti ügyök” Nagyhalász. Káldyó Janos „egyleti ügyök” Árad. Adakt. Ferenz „egyleti ügyök” Szabadka. —

Érdéklődjék mindenki!

„Minden Tamás” . . . kis naptáriat irant, a melyek illik érvolyában fognak már az idén megjelenni. — A kis naptárnak még sálva nem látott székpek leszenk és tartalmuk isenl: Mindenki tárgyjelölt. — Minden nemu billiárd, dominó- és Minden szék szabályok, a melyeket mik fi fognak egészíteni a szilivert, a helygüllék és minden újabb meték ismeretése. — A mutatótárgy már készínlék. — Szeged. Levél és sargúnyezim: Minden Tamás.

Korpássy József
férnszabó.
Szeged, Kársz-u. 16.
Legelősből áron készít a legjobb szövetekből a legújabb divatu ruhákat.
Minden számla összegéből 2 százalékot emegnyekzem a létesítendő O. Pinczér-Egyesület részére.

Pály-féle rózsapaprika.

Egy próbarendelés elegendő,
hogy habár jóval drágább a többi
paprikánál, mégis azt használjuk.

Szép színű

nem erős.

Mintát, árjegyzéket bérmentve küld
Pály-féle Cs. és kir. szab.
paprikagyár Szegeden.

Legelőnyösebb
beszerzési forrás

kitünő minőségű valódi szegedi
paprikának
és legfinomabb tojásos
tarhonyának

TÓTH PÉTER SZEGED.

Ugyiszintén nagy raktárt
tart fűszer és mindennemű
ásványvizsekben is.

Egy 50,000 lakossal bíró
városban levő

Szálloda kiadó.

A szállodának van **14 szobája**,
**gyönyörű téli étterme, páratlan
szépségű nyári kerthelyisége.**

Évi forgalom 25,000 forint.

A jelenlegi bérlőnek még hat éve
szerződésileg biztosítva. Az üzletnek
több mint 450 személyre való
inventárja van, a hozzá tartozókkal
u. m. szoba-berendezések stb. Az üzlet
ára 5500 frt. Évi bérösszeg 3200 frt.
Csaldídi okok miatt azonnal kiadó.
Czím a kiadóhivatalban

SINGER ANTAL

elefántosont esztergályos

BUDAPEST, IV., Ferencziek-bazára, bolt 13. szám.

Ajánlja dúsán berendezett raktárát, ugymint

teke-golyók • dákok • domino • sakk • dákbőr-kréta
stb. legjobb minőségben és a legjutányosabb árban.

• Javitások elfogadtnak s gyorsan és pontosan eszközöltetnek. •

Különlegességi czipésműhely RÉVAY F.

SZEGEDEN,

Kelemen-utczá 4,

Haggenmacher-sörösarnokkal szemben.

■ Vidéki megrendelések egy ócska
czipő bekdűdése után pontosan eszkö-
ztölelnék.

■ Husz év óta elismert szállítója a pincér uraknak. ■

 Vendéglősök
figyelmébe!

DIMITROFF FERENC

BOLGÁR-KERTÉSZ

SZEGED, ZAKÁNY-U. 37.

■ Ajánl nagyban és kicsinyben:
burgonyát, káposztát, zellert, sa-
látát, paprikát, ugorkát, czukor-
borsót, carfiolt, spárgát és minden
egyéb konyha-kertészeti czik-
keket friss állapotban, a legju-
tányosabb árak mellett.

Legjobb be-
vásárlási forrás

HEJÓS FERENCZ

ELSŐ SZEGEDI TAKARÉKTŰZHÉLY
ÉS
LAKATOSÁRU MŰHELYE

SZEGED.

 Valéria-tér 2. szám.

Elvállalok mindenféle új épületmunkát s javításokat gyors és pontos elkészítését.

Raktáron tartok nagy választékban mindennemű és méretű
takaréktűzhelyeket, üstházakat, orosz kéményajtókat, szélkemény-, tüzelő- és hamu-
ajtókat, dob- és szárító-kemenczákat.

Továbbá készítek kerítés- és sárrácsokat, szivattyús kutakat, viztartányokat, stb.